

BUDAPEST I., Diszter 2

Robert Ramasetter

766-K

MILGYEI NAPLÓ

Szobotica, 1926 SZERDA július 21.

198. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délután
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Adó és jótékonyosság

Országszerte serényen folyik a gyűjtés az árvízkarosultak javára. Szuboticán a főispánné, minden helyi humanitárius mozgalom lelke, vezeti az akciót, amelynek már eddig is igen szép eredménye van. A közönség áldozatkészségének mozgósítása három nap alatt tekintélyes összeget gyűmölcsözött a nemes célra. Kereskedők, gyárosok, iparosok és a honorációrhoz tartozók lerótták adójukat az elemi csapástól sujtottak iránt, tekintet nélkül a bajoknak és gondoknak arra az árvízére, amiben a permanens gazdasági válságban mindenki fuldoklik.

Minden emberbaráti célkitűzés természetesen a városok lakosságára támaszkodik. A falvak népének nincs, nem is lehet meg az a kulturális perspektívája, amely nélkül az altruisztikus elgondolások meg nem valósíthatók. A társadalom nagylelkűségét tulnyomórészt a városok reprezentálják, a kultura emporiumai, a civilizáció gócpontjai, ahol az emberekbe inkább beidegződött a mások nyomorúságával való törődés szükségérzete. Az adakozókról szóló statisztikai kimutatások szerint a gyűjtésekből befolyt összegek elenyészően kis hányada esik a rendkívül hasznos és nemzetfenntartó munkát végző, de a megerdekeinek kultuszába hermetice elzárkózó parasztságra. Már pedig a társadalom jótékonyágának állandóan készenlétben kell lennie, mert mindig közbejöhethetnek olyan nagyszabású és elháríthatatlan feladatok, amelyek megoldására az államkormányzat elegendő képtelen. Az adakozások világitásában élesen bontakozik ki az az igazság, hogy nem szabad olyan adópolitikát folytatni, amely az állam megbecsülhetetlen tartalékforrását, a jótékony-ságot kikapaszthatja.

A jelenlegi és a volt pénzügyminiszter, továbbá a pénzügyi bizottság megállapította, hogy a nép az adózóképeség maximumáig meg van terhelve. Az adóterhek most már nem fokozhatók, legfeljebb arányosabban oszthatók el az ország különböző részei között. Amíg az adóegységesítés meg nem történik, a Vajdaság olyan horribilis adókat kénytelen fizetni, amelyek nemcsak a jövedelmet emésztik fel, hanem a vagyont sem hagyják érintetlenül. Ezeknek az adóknak a zöme a városokra sulyosodik, a kereskedelemre, iparra és az intellektuális foglalkozásokra, szóval azokra a kereseti ágakra, amelyek művelőiben legfeljettebb az érzék a jótékonyosság parancsai iránt.

A város nem buvík keserveinek és panaszainak fedezéke mögé, amikor a falu segítségért kiált feléje. Ad a városi nép, amennyi csak telik tőle, sőt annál is többet, mert hiszen a társadalmi szemérmesség arra indítja, hogy az adakozásra buzdító felhívásnak ne az anyagi helyzete mérlegelése alapján tegyen eleget, hanem egy egészen önkényes és látszatokból összerótt köztudati kataszter szerint, amely sokakkal szemben a tényleges állapotot messze túlszárnyaló várakozásokat támaszt. A városi ember, ha jótékony

célról van szó, szívesen csálja meg önmagát és ad többet, mint amennyit bír. Semmiesetre sem bosszálja meg intézmények anomáliáit, uzusok igazságtalanságait, felelős tényezők mulasztásait az árvízkatasztrófa áldozatain és segítőkészségét nem korlátozza a falu és város mondvacsinált érdekelleté.

Az adók mérséklését és a közte-

herviselés egyenlőtlenségeinek nivellálását különösen a vajdasági városok polgársága várja türelmetlenül, az a polgárság, amely akkor is az élen halad a jótékony-ságban, amikor roskadozik a rárakott adósúlyok alatt. Engedjék végre lélekzethez jutni ezt a polgárságot, hallgassák meg kéréseit és orvosolják sérelmeit, hogy emberbaráti hivatá-

sát annál hatékonyabban tölthesse be. Segítsenek a vajdasági városok lakosságán, hogy ő is segíthesse másokon, ha hozzáfordulnak. Minél több sebet gyógyítják be a vajdasági városoknak, annál inkább szaporodnak a jótékony-ságnak azok a melegforrásai, amelyek hiányát semmiféle költségvetési törvény nem pótolhatja.

Megkezdődtek Párisban a tüntetések az idegenek ellen

Izgalom a francia fővárosban a frank további esése és az árak emelkedése miatt — A tömeg az új Herriot-kormány ellen — Herriot nyári szünetre akarja küldeni a kamarát — Nem javított a pénzügyi válságon a Herriot-kormány megalakulása

Már a csütörtöki bemutatkozásnál meg fog bukni az új francia kormány

Párisból jelentik: A frank folytonos romlása és az élet megdrágulása ellenességé hangolta a párisiakat az idegenekkel szemben és

kedden megtörtént az első tüntetés a Párisban tartózkodó idegenek ellen.

A Montmartre-on a tömeg megtámadott egy autóbust, amely zsúfolva volt idegenekkel, leszállította az autóbusról a rajtülőket és

egyes idegeneket, akik tiltakoztak a támadás ellen, tetteik is inzultáltak.

A rendőrségnek kellett közbelépni és megvédeni az idegeneket a tömeg haragja elől. Ugyancsak kínos jelenet játszódott le a Montparnasse-on a művésznegyedben a kávéház terraszánál, ahol idegen festők, írók és művészek ültek.

A gyárakból hazatérő munkások itt is hangosan tüntettek az idegenek ellen

és becsmerő kifejezésekkel illették a kávéházban ülő külföldi művészeket.

A francia nép eddig békésen tűrte a frank romlása következtében beállott nehezebb helyzetet, most azonban elvesztette türelmét és izgatottan leste, hogy Herriot kormányának kinevezése megjavítja-e a frankot. A bankok előtt, amelyek kitűgessztik a tőzsdei árjegyzéseket, olyan óriási tömegek verődtek össze, hogy a közlekedést is megakasztották és mindenütt a rendőrség közbelépésével tudták csak a rendet biztosítani.

Óriási izgalomban tartja a párisiakat az a körülmény is, hogy az élelmiszerkereskedők visszatartják árúikat,

mert attól tartanak, hogy a beszerzési árát sem tudják megkapni. Ezért már Párisban is beszerzési árakat kezdenek emlegetni, mint ahogy az inflációs időkben a háborúvesztés országokban történt.

Ilyen körülmények közt az ucca is az új Herriot-kormány ellen fordult.

A tömeg azzal sem törődik, hogy Herriot erősen balra kanarodott, mert mindenki attól fél, hogy Herriot sem

tudja megállítani a frank zuhanását és az árak emelkedését.

Rövid életet jósolnak az új kormányoknak

Az új kormány a következőképpen alakult meg:

Miniszterelnök és külügyminiszter: Herriot.

Igazságügy és elzási ügyek: Colrat.

Belügy: Chaumemps.

Pénzügy: Monzie.

Hadügy: Painlevé.

Haditengerészet: Renault.

Kereskedelemügy: Loucheur.

Oktatásügy: Daladier.

Közmunka: André Hesse.

Földmivelésügy: Queuille.

Munkaügy: Pasquet.

Nyugdíjügy: Georgonnet.

Gyarmatügy: Dariac.

Államtitkárok: Külügy: Albert Mil-

haud, állami birtokok: Jacquiné, költség-

vetés: Paul Morel, hadügy: Doumesnil,

felszabadított területek: Henry Maitre,

műszaki oktatás: Basil, kereskedelmi

tengerészet: Mallarmé, légügy: Rob-

bailla.

Az új Herriot-kormány tehát a kartelpártok tízenöt tagjából, tízenkét képviselőből és három szenátorból áll.

Ezekhez jön a régi kartelhez közelálló köztársasági és radikális baloldali csoportok négy tagja. Colrat és Dariac az új kormányban a baloldali centrum bizalmát képviselik, de az a pártárvány, amelyhez Dariac tartozik, máris kimondta, hogy az új kormány ellen foglal állást. Dariac egyizben már volt miniszter, egy napig Ribot háborús kormányában foglalt helyet, amely azonban az első napon megbukott a kamarában Azóta halálmadárnak nevezik politikai körökben Dariacot és a designált miniszterelnökök félnek tőle. A jobboldali lapok gúnyosan figyelmeztetik is Herriot miniszterelnököt, hogy Dariac szerencsétlenséget hoz és hámulják bátorságát, a mellyel megengedte, hogy »a halálmadár rászálljon minisztériuma ereszére«.

A jobboldali lapok máris éles harcot hirdetnek Herriot ellen és azt írják, hogy a kormány csak legfeljebb csütörtökig marad a helyén,

mert vagy a kamarában, vagy a szenátusban bukik meg csütörtöki bemutatkozása alkalmával.

Az új kormány kedden tartotta az első minisztertanácsot, szerdán pedig összeül Doumergue köztársasági elnök elnökletével az államtanács, amelyen a kormánynyilatkozat szövegében fognak megállapodni.

De Monzie pénzügyminiszter nyilatkozatot küldött a lapoknak, amelyben hangsúlyozza, hogy az új kormány az inflációnak még csak a látszatát is kerülni fogja.

Herriot közvetlen környezetében úgy tudják, hogy

Herriot közvetlen a kormánynyilatkozat heterjesztése után kérni fogja a jelenlegi törvényhozási időszak berekesztését és nyári szünetre küldi a kamarát.

Ha azonban a kormányt már bemutatkozása alkalmával valóban leszavaznák, akkor ennek a tervnek keresztülvitele lehetetlenné válik.

A frank további romlásának megakadályozását szolgáló intézkedések sorában a francia postaigazgatóság kedden megtiltotta, hogy a tőzsde- és valutakurzusokat távirón továbbadják.

A nemzetközi pénzpiacokon kedvezőtlen hatást keltett a Herriot-kormány megalakulása

Zürichből jelentik: A nemzetközi pénzpiacokon a Herriot-kormány megalakulását kedvezőtlenül fogadták. A francia frank a hétfői 11.20-as zárlat után kedden 10.90 körül nyitott, majd 10.80-ig morzsolódott le és végül 10.85-el zárt. A brüsszeli kifizetésben a hétfői 12-es zárlat után kedden 11.60 körül történtek az első kötések, később azonban Brüsszeltől a belga kormány első szánálási rendeletéről szóló hírek hatása alatt kisebb javulás állt be és a belga frank 11.80-al zárult. Lirában az irányzat lanyha volt, az áremorzsolódás lassú tempóban haladt, a hétfői 17—25-ös zárlat után kedden 17.10-el nyitott a lira, majd lesülyedt egész 17-ig és zárlatnál 17.02-vel jegyezték.

Párisi jelentés szerint a devizapiacokon

A halott kinéz az ablakon

Szubotikai kereskedő hátborzongató kalandja Zagrebben

folytatódott a devizák drágulása. Viharos kereslet indult meg a külföldi devizák iránt és a zárófolyamok: London 239, Newyork 49.15. Az utótőzsdén további emelkedés történt és a font egész 240-ig, a dollár pedig 50-ig drágult.

Mint Londonból jelentik, ott kedden délelőtt egy font sterlingért 232.25 francia frankot fizettek, a hétfői utótőzsdé 222.25-ös árfolyamával szemben. A belga frankot 217-el jegyezték a hétfői utótőzsdé 210.50-es árfolyamával szemben.

Prágai jelentés szerint az ottani devizapiacra is nagy az izgalom, miután Páris jegyzése átmenetileg 70 cseh korona alá süllyedt és a zárlatnál 70.75 volt.

Párisból jelentik: Az új kormány politikai horizontján máris súlyos viharfelhők tornyosulnak. Magában a radikális-párt kamarai frakciójában is súlyos nézeteltérések merültek fel a Herriot-kormányval szemben tanúsítandó magatartás kérdésében. A párt kamarai frakciójának délelőtti ülésén Chautemps belügyminiszter számolt be az új kormány megalakulásáról.

A jelentést vita követte, amelynek során

Franklin Bouillon a leghatározottabb formában állást foglalt az új kormány ellen, amely egyáltalán nem a nemzeti egyesülés kormánya.

Abban állapodtak meg végül, hogy a frakció addig nem precizozza álláspontját, amíg a kormány programjának nyilvánossághozatala nem történt meg.

A szocialisták kamarai frakciójában is aggasztó jelenségek merültek fel.

A szocialisták többségének az a véleménye, hogy Léon Blum kissé elhamarkodta a dolgot, amikor pozitív formában jelentette be támogatását Herriotnak.

A végleges döntést magatartásáról a kormánynyilatkozat felolvasása után hozza meg a frakció.

Eros ellenzéke akad az új kormányban a kommunista-párton belül is, *noha Herriot számított a kommunisták hallgatóságos támogatására.* A szenátus szintén nem nyújt támaszt a Herriot-kormánynak.

A köztársasági egyesülés szenátusi csoportja elhatározta, hogy nem támogatja a kormányt,

amely szerintük a párturalom elvének megtestesülése és képtelen az országot konszolidálni, a lakosságban bizalmat ébreszteni. A szenátus többi csoportjai még nem határoztak állásfoglalásuk felől.

A radikális-párt végrehajtó bizottságának parlamenten kívül álló tíz tagja kedden délután levélben felszólította Herriot-t, mint a párt elnökét, hogy haladéktalanul hívja össze a végrehajtó bizottságot és ismertesse terveit. A levél még jobban kiélezte az ellentéteket a radikális pártban. Megállapítható, hogy a radikális-párt kamarai frakciójának több mint fele még mindig a lemondott Briand-kormányban a híve és Caillaux pénzügyi politikáját helyesli.

A kamara folyosóin este pozitív formában elterjedt a hír, hogy a kormány megbukik és Herriot legkésőbb szerdán, de talán még az éjszaka önszántából lemond.

Herriot délután három órakor vette át a miniszterelnöki hivatal ügyeinek vezetését. Ugyanekkor De Monzie a pénzügyminiszteriumot. Az új pénzügyminiszter a belső kölcsönöket úgy akarja konszolidálni, hogy nem készpénzzel váltja meg, hanem kamatozó kötvényekkel, melyek szabad forgalomba is kerülhetnek.

Zagrebból jelentik: Az Illicán levő Primorac-szállóból hétfőn délelőtt értesítették a rendőrséget, hogy a szálló egyik szobájában holtan találták Hirschl Ignác bécsi kereskedőt.

A rendőrség kiszállt a helyszínére és megállapította, hogy Hirschl Ignác, akinek azelőtt Zagrebben volt üzlete, vasárnap este bérelt a szállóban szobát Guttman szubotikai kereskedővel közösen. Hirschl este a lefekvéskor nagy fájdalomról panaszkodott Guttmannnak és elmondta neki, hogy a törvényszéken vizsgálati fogságban volt, ahol fogolytársai megverték. Azt gyanította, hogy a verés következtében súlyos belső sérüléseket szenvedett. Hasonlóképpen panaszkodott Hirschl a szálló személyzetének is.

Amikor hétfőn délelőtt Guttman hazatért és belépett a közös szobába, lakótársa az ablaknál könyökölt, hátatfordítva a bejáratnak. Guttman néhányszor odaszólt Hirschl-

nek, ez azonban nem válaszolt, mire Guttman odament hozzá és vállára tette a kezét. Ekkor vette észre, hogy az ablaknál ülő Hirschl — halott. Ugyanekkor a szálló szobalánya a kertből megpillantotta, hogy Hirschl fehérral arccal, üveges szemekkel, holtan ül az ablaknál. A leány rémülten fellármázta a házat és a tulajdonosok értesítették a rendőrséget.

A holttesten a rendőrorvos több helyen ütések nyomait és csonttöréseket fedezett fel és megállapította, hogy a halált belső vérzés idézte elő. A kereskedő tragikus sorsa nagy részvétet keltett Zagrebben és megütközéssel tárgyalták, hogy a törvényszéki fogházban kisebb vétséggel vádolt kereskedőt megrögzött bűnösökkel együtt zárják, akik bántalmazták fogolytársaikat. A vizsgálat megindult annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség a halálesetért. A hullát az ügyészség rendelkezésére felboncolják.

Kilenc vádlott és negyvenkét tanu a Majsai-uti gyilkosság bűnpörében

E hó 28-án kezdődik a főtárgyalás

A Majsai-uti gyilkosság bűnpörében az ügyészség elkészítette a vádiratot, amelyet már ki is hirdettek a Németh László meggyilkolásával gyanúsított Petrovics Antal és társai előtt.

A gyanúsítottak nem éltek kifogással a vádirat ellen s így az jogerőre emelkedett. Pavlovics István törvényszéki elnök, aki ebben a bűnügyben a tárgyalást vezetni fogja, július hó 28. és 29-ik napjára, szerdára és csütörtökre tűzte ki a főtárgyalást.

A bűnpörnek kilenc vádlottja van és pedig: Petrovics Antal huszonkilenc éves zsedniki földműves, Pintér Blaskó huszonhat éves volt rendőr, Pércsics Pájó huszonegy éves volt rendőr, Kalló Matild tizenkilenc éves háziartásbeli, Kövesdi Antal negyvennégy éves szolga, idősb Kalló Anna ötvenhat éves nap-számos, Kalló Anna huszonkét éves háziartásbeli, Petrovics Teréz huszonkilenc éves szolgáló és Szivar Jócó tizenkilenc éves szolga.

A gyanúsítottak közül Petrovics

Antal, Pintér Blaskó, Pércsics Pájó, Kalló Anna és Kalló Matild ez év május hó 24-ike óta vizsgálati fogságban vannak.

Az ügyészség Petrovics Antalt, Pintér Blaskót, Pércsics Pájót és Kalló Matildot azzal vádolja, hogy ez év március hó 11-én éjjel a Majsai-uton, a 163. számú ház előtt Németh Lászlót előre megfontolt szándékkal meggyilkolták és a jelzett számú ház portáján levő kutba dobták. Kövesdi Antalt, idősb Kalló Annát, ennek Anna leányát, Petrovics Terézt és Szivar Józsefet mint bűnrészeseket vádolja az ügyészség.

A tárgyalásra negyvenkét tanu van beidézve. A közvádát Csulnovics Ferdő dr. államügyész fogja képviselni, míg a védelmet Petrovics Márkó dr., Miatov Milorád dr., Székely Zoltán dr., Kellert Benő dr. és Bélics Radivoj dr. látják el.

A főtárgyalási terembe csak jegygyel lehet majd belépni. A belépőjegyeket a törvényszéki irodaigazgatóság adja ki.

Mirkó herceg eltűnt ékszerei és az angol király eltűnt ajándéka

Az ékszereket tartalmazó bőröndöt ellopták

Noviszadról jelentik: Medár Tóma, néhai Mirkó montenegrói herceg dubrovnik-lapádi birtokának békebeli jószágigazgatója feljelentést tett Matanovics Vélykó noviszadi kereskedő ellen, akit a hercegi ékszerek elcsikasztásával vádol.

A dubrovnik-lapádi birtokot Medár Tóma mint jószágigazgató kezelte. A birtok tulajdonképpen Mirkó herceg feleségéé, Natalia hercegnéé volt. Mirkó herceg és jószágigazgatója a háború alatt Bécsben éltek. 1918 áprilisában a herceg Bécsben meghalt és Medár, hogy a herceg ékszereit a zárlávével alól megmentse, 1918 április 16-án az ékszereket leltár szerint egy nagy dobozban helyezte el és megőrzésre átadta Matanovics Vélykónak, aki abban az időben Bécsben időzött és aki a hercegnek és Medárnak közös barátja volt. Matanovics ugyancsak leltár szerint vette át az ékszereket és az ékszerdobozt mindketten lepecsételték.

Az összeomlás után Matanovics előbb Cetinjébe utazott, onnan Noviszadra

jött és itt meg is telepedett. Medár ekortól felszólította Matanovicsot, hogy a nyuga ellenében átvett ékszereket adja vissza neki.

Nagy volt Medár meglepetése, amikor Matanovics arról értesítette, hogy az ékszerdobozt eltűnt, a vasuton ellopták. Medár erősen felszólította Matanovicsot az ékszerek visszaadására, aki az ékszerek egy részét erre vissza is adta és megígérte, hogy a hiányzó értékeket, mielőtt az eltűnt bőrönd előkerül, hiánytalanul elküldi Medárnak. Hiányzott még egy Annunciáta-olasz rendjel, hét darab arany, platina és briliáns gyűrű, két drágaköves nyakkendő, két aranyselece, az egyik a herceg gyermekkori emléke, a másik VII. Eduárd angol király ajándéka, két pár briliáns kézelőgomb, egy értékes asztali óra és egy darab platina.

Medár sikkasztás miatt jelentette fel Matanovicsot, aki ellen a noviszadi ügyészség megindította az eljárást, de a vizsgálóbíró kedden megszüntető végzést hozott Matanovics ellen, aki elis-

merie, hogy az értékeket átvette, de azt vallotta, hogy amikor 1919-ben Noviszadra költözött, a feladott öt bőröndje közül az egyiket — melyben az ékszerek voltak — ellopták. Matanovics igazolta, hogy a vasut a feladott öt bőrönd közül csak négyet kézbesített ki, az ötödik eltűnt, bebizonyította továbbá, hogy nyomban feljelentést tett a noviszadi rendőrségen.

Kié a föld?

Szenta város póre egy szentai földbirtokossal és egy csantavéri kereskedővel

Szentáról jelentik: Szenta város 1918. év őszén eladta a Csantavir közelében elterülő 1500 hold szántóföldjét egyhusz holdas parcellákban. A csantaviri Heuduska-család is megvett kilencvenöt holdat olyképpen, hogy a földterület húsz és tizenöt holdas parcellákban az egyes családtagokra iratták. A fizetési feltételek szerint a földvételár tíz százalékat azonnal készpénzben ki kellett fizetni, a többi 1919. év március 15-ig. Heuduskák időközben elhatározták, hogy miután pénzt nem tudnak szerezni, a földeket eladják. Nagynehezen sikerült is a földeken tulajdoniok; megvásárolta közülük Rudics István szentai földbirtokos, aki kötelezte magát, hogy a még hátralevő összeget 1919 május 1-ig lefizeti Szenta városnak.

Heuduskák a határidő letelte előtt néhány héttel megjelentek Rudics szentai lakásán, hogy ott a végleges leszámolást elintézzék. Rudics, aki szintén nem rendelkezett a szükséges készpénzzel, akkor felajánlotta Heuduskáéknak az összeg felét és magával hívta őket Sztarakanizsára, hogy az ottani Népbanknál a vételár másik felét a Népbanktól kibocsájtott és Heuduskáéknál levő betétkönyvecskére felvegyék. Heuduskák azt felelték Rudicsnak, hogy nem mennek a pénzért, mert a zavaros viszonyok között kockázatos annyi pénzt vinni magukkal és a pénz átutalását takarékkönyvecskére telefon útján is el lehet intézni. Az átutalás azonban nem sikerült, mert a határozat következtében időközben a Szegeddel való bankösszeköttetés megszűnt, a kanizsai bank pedig nem rendelkezett annyi készpénzzel, hogy közvetlenül átutalható volna a pénz. Heuduskák erre a vévőtől készpénzt követeltek, de Rudics betétkönyvét továbbra is maguknál tartották. Rudics azzal állott elő, hogy ők már egyszer megegyeztek, a megegyezéstől eltérően nem tartozik fizetni, a készpénzfizetést megtagadta. Közben a város is állandóan sürgette Rudicsnál a vételár kifizetését, mert a vételügyletet a felek közös kérvényben bejelentették a városnak. Rudics azonban nem tudott pénzhez jutni, fizetési halasztást kért a várostól. A bankok Szubotican, Szomborban, Noviszadon a több mint hatszáz holdat kitevő tehermentes Rudics-birtokra nem voltak hajlandók kölcsönözni, mégis annyi pénzt összegyűjtött lassacskán, hogy részletekben fizetgette a várost, sőt Heuduskáéknak is felajánlotta 1919. év szeptemberében, hogy kifizeti őket, vagy megkönnyíti nekik a pénz felvételét Kanizsán. El is mentek Heuduskák Kanizsára, azonban nem akarták elfogadni a bank által fizetett három százalékos kamatot, hanem Rudicstól hat százalékos követeltek. Miután Rudics ezt megtagadta, Heuduskák a szubotikai törvényszéknél pert indítottak az okirat érvénytelenítése iránt. Rudics azzal védekezett, hogy a szerződés felbontása csak akkor kérhető, ha kifejezetten benne van a szerződésben, hogy nem fizetés esetén érvényét veszti. A törvényszék elfogadta ezt az álláspontot és nem bontotta fel a szerződést.

A vita most akörül folyik, hogy mennyi illeti meg a földből Rudicsot, aki a földet megvette és kifizette és jogot formálhat-e a város a birtok egy részére azon az alapon, hogy kiskoru is volt a vevők, Heuduskák közt, akinek kiskorúságát, amikor a földet továbbadták, nem tartották föl,

KISEBBSÉGI ÉLET

»Fütyülök rá« címen erős cikket írt Osváth Kálmán, a híres erdélyi kritikus. Meg volt a kamara első ülése is, a trónbeszéd elhangzott. Én a Keleti Újságból olvastam, egy pár erdélyi magyar ügyvéd meg abban az illúzióban tetszeleghet, hogy Őfelsége egyenesen hozzájuk beszélt. Bosszantó. Engem bosszant. Legjobban bosszant, hogy most már ki kell jönni a farbával és megmondani, hogy mi bosszant. Az bosszant, hogy nem ők olvasták a lapból a dolgot és nem én hoztam intézkedést a trónbeszédre. Mert röviddel ez előtt még hazudhattam, hogy nem egyéni fájdalmaim vannak. Elvi alapon menydörögtem a magyarság képviselői ellen. Még egy év előtt is az ember avval intézkedett a magyar pártot, hogy nem képviseli a magyarságot, nem állnak mögötte tömegek, egy pár magyar ur szövetségese csak önmagát képviseli, senki más. Az ideai választások pedig megmutatták, hogy igenis rendelkezik a tömegekkel, városokban és falvakban ezrével járultak magyarok a kombinált lista győzelméhez, gróf Bethlen, Bernády, Szele, Kotzó és Weisz igenis az erdélyi magyarok akaratából ülnek a parlamentben, ők a magyarság legális képviselői, nem történt az urnáknál semmi csalafintaság, állhatok dühömben a fejlem tetejére, de hogy a népakarat meghamisított, azt még sem mondhatom. Nem is mondom. Azt sem mondom — bár ezt már több joggal mondhatnám — hogy az erdélyi magyaroknak (választási) joga csak annyiban respektáltatott, hogy tiszta román és magyar-román listák között választhattak, míg a kombinált lista magyar jelöltjei tekintetében megkíméltettek a fejtöréstől, kész garnitúrát kaptak, melyet nem állott módjukban kritika, még kevésbé rostálás tárgyává tenni. Nem mondom ezt, mert hosszadalmas elméleti vitába kellene bocsátkoznom a magyar párt központi jelölő szervének legalitása fölött, azt a választás kaphatnám, hogy a leadott szavazatok nagy sokasága ennek a legalitásnak a kérdését eldöntötte, amire bár azt felelhetném, hogy: fené! — de még sem mondom, mert sokkal komplikáltabbnak látom a dolgot, semhogy még indulatkitörésekkel zavarosítsam. Elismerem, hogy mindannyiunk közakaratóból ülnek nevezett társaink a törvényhozás tőrmében. Elismerem legalitásként ezt a közakaratót, de — tisztelettel mondom — fütyülök rá. Hogy senki sértésnek ne vehesse, fütyülök ennek a közakarátoknak arra a részecskéjére is, amelyet benne az én akaratom képvisel. Hát van nekünk akaratunk? Hát van nekünk itéletünk?»

A Jassiban megjelenő Ordinea című lapban érdekes cikk jelent meg a kisebbségi kérdésről. »Hét év óta — írja a lap — a nemzeti haladás szempontjából a legégetőbb és legfontosabb kérdés a kisebbségi probléma. A gyulafehérvári határozatokon kívül, amelyek mindeddig teljesítetlenek maradtak, az első lépés ebben az irányban Avarescu tábornok elmúlt kormányzása alatt történt. Avarescu tábornok, a vitéz katoná és nemes ur, valódi lovagnak mutatkozott, amikor kezét nyújtott azoknak, akiknek az a fájdalmas osztályrész jutott, hogy legyőzötteknek érezzék magukat. A tábornok nem akarta, hogy ehhez még a megalázás érzése is járuljon, ez még 1920-ban történt. Az első komoly kísérlet az erdélyi kisebbségi kérdés megoldására szoros összefügg a tábornok nevével. Akkoriban a kérdés teljes megoldásában a körülmények megakadályozták. De amikor biztosra vette, hogy újból kormányra kerül — lévén az országnak a pártérdekeken felülről erős kormányra

szüksége — Goga után rögtön felvette az érintkezést a magyarokkal és a többi erdélyi kisebbségekkel. Így született a csucsa paktum, melynek alapján a kormánypárt újból felvette az érintkezést a magyar párttal — partidul maghiar — és az eredmények nem sokáig vártak magukra. Nem akarunk a kisebbségekkel kötött paktum részleteibe bocsátkozni. Elég, ha megjegyezzük, hogy az állam ezáltal semmiben sem fog károsodni. Sem erkölcsileg, sem anyagilag. A paktummal körülbelül négy millió embert szerezünk meg a lelkek egyesülésének. Az előbbi kormányok felfogása, hogy a kisebbségi kérdés egy fekély, amely megfertőzi az államnak eleddig egészséges testét, téves volt. Mi másképpen lát-

iuk. Mi elég erőseknek érezzük magunkat, hogy a kisebbségek előtt szelenséggel megnyissuk ajtunkat és őszinteségünkkel meghívjuk. És tudjuk, hogy az erdélyi magyar nép, akár csak moldvai fajunk, büszke, ambiciózus és intranzigens. Egy jó szóért még az ingét is odaadja és aki barátsággal közeledik feléje, nyitott ajtókra és nyitott szívekre talál — akárcsak nálunk. Megértjük, hogy milyen nehéz lehet azoknak a sorsa, akik évszázadokon át uralkodtak és most megaláztatnak érzik magukat olyan területen, ahol nagyapáik és ősapáik éltek. Meg akarjuk nekik mutatni, hogy nem célnak az ő megaláztatásuk, nem akarjuk őket bántalmazni, hanem a jóban és rosszban együtt akarunk élni.«

A pénzügyminiszter megkezdte a tisztviselő-redukciót

Megszüntették a közvetett adók vezérigazgatóságát és a kincstári jogügyi vezérigazgatóságot — Uzunovics miniszterelnök ragaszkodik a tisztviselői fizetések csökkentéséhez — Dél-szerbiában a dzsemjet és a radikálisok együttműködnek a községi választásokon

A Radics-párt a parlamentben fogja támadni Nikicset

Beogradból jelentik: A politikai élet napról-napra csöndesebb lesz. A bizottságok közül már csak a panamabizottság tartott ülést és kedden minisztertanács sem ülésezett. Uzunovics miniszterelnök egész nap tanácskozásokat folytatott. Délelőtt fogadta Jovanovics Vasza közlekedési minisztert és Jankovics udvari minisztert, délután pedig Mihajlovics Ilija, a radikális-klub alelnöke és Makszimovics Bozsó belügyminiszter voltak a miniszterelnöknél.

Makszimovics belügyminiszter este hét óra tíz perckor elutazott Bledbe, ahol audiencián fog megjelenni Őfelségénél. A politikai körök érdeklődését még mindig a tervezett tisztviselői fizetésredukció foglalja el. A politikusok általában a redukció ellen nyilatkoztak és különösen feltűnést kelteit Radomics Jovanak, a pénzügyi bizottság elnökének meglehetősen energikus hangú nyilatkozata.

Ezzel szemben Uzunovics miniszterelnök határozottan ragaszkodik a fizetésredukcióhoz és kedden ismételt kijelentette, hogy a kormány kitart szándéka mellett és azt keresztülviszi, anélkül, hogy a parlamenttől felhatalmazást kérne, mert az ügyet jogában áll saját hatáskörében is elintézni.

A sorozatos nyilatkozatok között nem csekély feltűnést keltett Trifkovic Márkónak, a parlament elnökének a Politika mai számában megjelent nyilatkozata, amelyben élesen támadja Perics pénzügyminisztert. A nyilatkozatra a pénzügyminiszter még kedden válaszolt.

Radicsék a parlamentben jogiák támadni Nikicset

A kormánypárti blokkban szintén elcsendesedett az élet. A Radics-párt felhagyott azzal a követeléssel, hogy Nikics erdőügyi miniszter váljon ki a kormányból, ehelyett a Radics-párt parlamenti támadást készít elő Nikics ellen és valószínűleg visszaélésekkel fogják vádolni a parlamentben az erdőügyi minisztert.

Superina nem lép ki a Radics pártból

A belovárijárás Radics-párti szervezete Csizmekovics képviselő vezetése alatt népes deputációt küldött Superina Benjamin postaügyi miniszterhez. A küldöttség nevében Csizmekovics képviselő felszólította a minisztert, hogy maradjon meg a Radics-pártnak, ne idézzen elő pártszakadást és emlékeztette a minisztert arra, hogy 1910-ben Belovár-

megyében együtt alakították meg a horvát parasztpárt szervezetét. Superina kijelentette a küldöttségnek, hogy nincsen semmi oka kiválni a pártból, amelynek tovább is változatlanul tagja marad.

Superina ezután a küldöttséget Makszimovics Bozsó belügyminiszterhez vezette és a belováriak nevében felkérte a minisztert, hogy az ottani megyei közigazgatást tartsa meg a tartományi beosztás életbeléptetése után is. A belügyminiszter megígérte, hogy teljesíteni fogja a belováriak kérését.

Kiélesedett a harc a beogradi radikális fronton

A beogradi községi választások miatt Makszimovics belügyminiszter és Bobics beogradi polgármester között kiélesedett a harc még jobban kiélesedett. A helyettes polgármester és hívei megerősítették a radikális-párt főbizottságához a párt jelölő gyűlésének határozatát azzal, az indokolással, hogy a gyűlés nem volt alapszabályszerű, mert nem választottak külön elnököt, hanem a gyűlésen Makszimovics befügyminiszter mint a helyi bizottság elnöke elnökölt. Makszimovics hívei ellenbeadványukban kérték a jelölés megerősítését és azt állítják, hogy Bobicsnak nem voltak szavazói a gyűlésen, hanem csak megfizetett bérencei, akik most mert már három napja nem kapták meg a napszámot, jegyzőkönyvbe mondták, hogy a helyettes polgármester pénzért fogadta meg őket.

Hír szerint, ha a radikális főbizottság jóváhagyja a jelöléseket, akkor Bobicsék külön listával vesznek részt a választáson, amely listán Bobics ismét alpolgármesternek jelölteti magát.

A szerbiai községi választások

Az ellenzéki klubokban alig mutatkozott a keddi nap folyamán valaki. A képviselők legnagyobb része távol van, különösen a demokraták folytatnak Szerbiában és Dél-szerbiában élénk propagandát. Kedden Beogradba érkezett Behmen Seftija dr. a muzulmánok egyik vezére és tárgyalta Davidovics Ljubával. A tárgyaláson a két párt további szoros együttműködéséről volt szó és a pártvezérek megegyeztek abban, hogy különösen a községi választások után ismét kompakt egységben fognak részt venni a parlamenti életben.

Visszaérkezett dél-szerbiai utjáról Komanudi Koszta dr. is, aki Bitoljban tartózkodott hosszú ideig. A volt pénzügyminiszter mint érdekes kuriozitást mondotta el az újságíróknak, hogy Dél-szerbiában legtöbb helyen a dzsemjet és a radikálisok közös listával vesznek részt a községi választásokon. Sőt sok helyen dzsemjet-párti a listavezető.

Ezzel szemben a demokraták Bitoljban a Jovanovics-párti Altiparnakoviccsal készítettek koalíciós listát azon az alapon, hogy a polgármesteri állásra demokrata-pártit jelölnek, viszont a tanácsnoki tisztségeket egyenlő arányban osztják meg.

Egyesített adóigazgatóságok

Perics Ninkó pénzügyminiszter kedden rendeletet bocsájtott ki, amellyel megszüntette a közvetett adók vezérigazgatóságát és hatáskörét az egyes adóvezérigazgatóságra ruházta. Az egyesített vezérigazgatóságok vezérigazgatójává dr. Letica Dusánt, az egyes adók eddigi vezérigazgatóját nevezte ki. A közvetett adók eddigi vezérigazgatóját, Robicseket egy hónapra szabadságidejének letelte után fognak intézkedni. A rendelet egyidejűleg megszüntette a kincstári jogügyi vezérigazgatóságot és azt az állami birtokok vezérigazgatóságával egyesítette. Az egyesített hivatalok vezérigazgatója Pavlovics Nikola volt kincstári jogügyi vezérigazgató lett. Az állami javak volt vezérigazgatóját, Sztójnovics Bratiszlávot szintén egy hónapra szabadságidejére és az ő újabb beosztása is azután fog megtörténni.

A pénzügyminiszter rendelete kötelezővé tette az új vezérigazgatóknak, hogy az új hivatalok munkarendjére vonatkozó szabályzatot sürgősen dolgozzák ki és igyekezzenek az egyesítés után is a hivatalos ügyek zavartalan elintézését biztosítani.

A pénzügyminiszter nyilatkozata

Perics Ninkó pénzügyminiszter kedden délután fogadta az újságírókat és a kormány takarékosági elveiről hosszabb nyilatkozatot tett.

A pénzügyminiszter reméli, hogy a kormány valamennyi tagja az általa megkezdett uton fog haladni és igyekezni fognak az egész vonalon keresztül vinni azokat az elveket, amelyekről a teljes konszolidációt várják.

— Ohajtóm — mondotta Perics Ninkó pénzügyminiszter — hogy azokat a tisztviselőket, akik a redukció folytán megmaradnak az állam szolgálatában, jobban és kielégítőbben fizessék, mert ezzel nemcsak a tisztviselők ambíciója emelkedik, hanem a tisztviselők olyan társadalmi életet is élhetnek, amely az állam tekintélyének megfelel. A politikai és katonai hatóságokat kivéve, valamennyi hivatalban keresztül kell vinni azt az elvet, amit én elsőnek érvényesítettem. Meg kell akadályozni azt, hogy a jövőben fiatal és munkabíró tisztviselőket nyugdíjazzanak. Az üresedésben levő vagy üresedésbe kerülő hivatali állásokra elsősorban a redukált tisztviselőket kell behívni. A revízióval egyidejűleg a rangbeosztást is rendelettel kell szabályozni. Rendeletemet teljes nyugodtsággal adtam ki, mert ezekre a pénzügyi törvény is felhatalmazást adott.

Perics Ninkó pénzügyminiszter azután kitért arra a támadásra, amely őt Trifkovic Márkó, a Ház elnöke részéről érte és amelyet Trifkovic Márkó nyilatkozat alakjában tett a Politika munkatársa előtt.

— Kijelenthetem — mondotta a pénzügyminiszter — hogy nagyon csodálkozom azon, hogy egy idős és megfelelő rutinnal rendelkező olyan államférfi, mint Trifkovic Márkó, vádol meg engem. A Ház elnöke nagyon jól tudhatja, hogy mennyit dolgozom itt Beogradban. Nem látom be, hogy nagyobb haszon-

nal járt volna-e az, ha én is megjelenem volna az árvíz sújtotta területeken. **Minisztériumaim kívánságára nem hagytam el Beogradot, mert tudtam azt, hogy segélyek kiutalásánál és egyéb fontos intézkedések megtételénél sokkal többet segíthetek az árvíz sújtotta lakosságon, ha itt Beogradban posztomon maradok.** Kötelességemet minden téren pontosan és lelkiismeretesen teljesítettem s az árvízveszedelemmel kapcsolatban megtettem mindazt, ami hasonló esetben kötelességem volt.

A pénzügyi bizottság elnöke a tisztviselői fizetések redukciója ellen

Radonics Jován dr. szuboticiai képviselő, a pénzügyi bizottság elnöke, kedd délelőtt felkereste Uzunovics Nikola miniszterelnököt, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. A miniszterelnökségről távozóban Radonics Jován újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A miniszterelnököt és a pénzügyminisztert értesítettem, hogy a pénzügyi bizottság elkészült az állami birtokok és egyéb állami javak felhasználásáról szóló javaslatával. Ezenkívül közöltem a miniszterelnökkel, hogy

az állami tisztviselők fizetésének csökkentése lehetetlen.

Példának hoztam fel többek közt, hogy Franciaország, melynek nem kevesebb, mint huszonhat milliárd belső tartozása van, nem redukálja az állami tisztviselők fizetését, hanem más uton csökkentette az állami kiadásokat. Az kétségtelen, hogy az árvíz károsultakon sürgősen segíteni kell, de a kárt — mely remélhetőleg nem lesz olyan hatalmas, mint az első percekben gondolták — meg lehet téríteni anélkül, hogy az állami tisztviselők amugy sem nagy fizetéséhez kellené hozzányúlni. Mindenesetre:

okosan kell kihasználni a költségvetést, takarékoskodni kell, akkor nem fog deficittel végződni a költségvetési év.

A kormánynek különféle takarékosági

mód áll rendelkezésére; a minisztériumok számát tízre kellene csökkenteni, amivel jelentékeny összeget tudna megtakarítani.

Radonics Jován távozása után megjelent a miniszterelnökségi palota előtt Uzunovics Nikola miniszterelnök, akivel az újságírók ismertették Radonics Jován nyilatkozatát és Markovics Lázár

Ha te ütöd az én emberem — én ütöm a te németed

A zombolyai németek ittmaradt földjeit kisajátították és két Romániában károsult birtokosnak adták — Retorzió a zombolyai svábokon a román agrárkilengésekért

Becskekről jelentik: A bánáti két nagybirtokpörhöz, a lázár földihez és a többihez most egy harmadik csatlakozott, amely ha nem is olyan nagyarányu, mint az előbbieket, mert itt csak háromszázhat hold földről van szó, körülményeinél és a szereplő személyeknél fogva talán még az előbbieknél is nagyobb izgalmat és érdeklődést vált ki a bánáti közvéleményben.

Jovanovics Milenkó jelenlegi becske-reki árvaszéki ülnöknek, volt főszolgabírónak 144 hold földje volt Romániában, Lugos és Bázias között. Ugyanott volt 177 hold földje fivérének, Jovanovics Milának is. A két Jovanovics Temesváron lakott mindaddig, amíg csak a szerb hadsereg Temesvárt ki nem ürítette. A kiürítéssel egyidejűleg Jovanovicsék Jugoszláviába költöztek, birtokaikat azonban természetesen nem hozhatták magukkal, a románok pedig az elhagyott birtokokra csakhamar rátették a kezüket.

Az 1923-ik esztendőben a románok a román agrártörvény alapján kisajátították a két Jovanovics fivér 321 holdat fevő birtokát a rajta levő épületekkel és minden otlévő ingó és ingatlan va-

dr. cikkét, mely a Samoupravában jelent meg. A miniszterelnök a következőket mondotta:

— Olvastam Markovics Lázár cikkét, melyben állást foglal a tisztviselői fizetések redukációjának kérdésében. Meg lehet mindenkinek a maga álláspontja, a mi véleményünk azonban az, hogy semmi szükség a parlament összehívására.

gyonnal együtt, úgyhogy a két testvér teljesen vagyontalanul maradt Jugoszláviában. Természetesen nem nyugodtak bele egykönnyen a vagyonuk elvételébe, hanem diplomáciai uton próbálták jogtalanul elkobzott birtokaikat visszaszerezni, vagy legalább az ellenértéket megkapni. Azonban minden lépésük és fáradozásuk eredménytelen maradt. Erre Beogradba fordultak s a kormányt kérték, hogy a saját bajukon kívül őket ért óriási veszteségért valamilyen módon kárpótolja őket. Ezt a kérést a kormány teljesítette is, még pedig igen érdekes körülmények között.

Időközben ugyanis — mint ismeretes — megtörtént a jugoszláv-román határrendezés, amelynek során Zombolyát és környékét átadtuk Romániának. A zombolyai sváboknak azonban nagyon sok földjük volt a környékbeli községek határában, mint például Cernyán, Klárián, Ittében stb., amely birtokok azonban itt maradtak Jugoszláviában, míg a birtokosok Zombolyával együtt átkerültek Romániába.

Ezeknek a zombolyai sváboknak a földjéből elégitették ki Jovanovics Milenkó és Jovanovics Milán veszteségeit. Ez év tavaszán egy agrárbizottság kiszállt Klárija községbe és a zombolyai

németek ottani földjeiből 307 holdat az 1926/27. évi költségvetési törvény 150. szakaszára való hivatkozással kisajátították a két Jovanovics fivér részére kártérítésül.

Képzeltető, hogy ez az intézkedés milyen kétségbeesést váltott ki azok között a svábok között, akiktől a földet elvették. Nyolcan voltak súlyosan érdekelve: Till Ferdinánd, dr. Stockerné, Becker Margit, Hepp Mátyás, Hepp Mátyásné, Fiedler János, özv. Horváth Istvánné és kiskoru Schira Károly, akik a kisajátítás után ellöttek Becskekre és megbízták dr. Ellmer Gyula ügyvédet a földük visszaszerzésével. Dr. Ellmer beadványt intézett a noviszadi agrárigazgatósághoz, amelyben a kisajátítás hatályon kívül helyezését kérte, egyben pedig eljárás személyesen az agrárminiszteriumban az illetékes osztályfőnöknél, akit az ügyre nézve részletesen informált. Az osztályfőnök kijelentette, hogy ezt az ügyet nagyon meg kell fontolni, mielőtt véglegesen határozának benne.

Talán ez az alapos megfontolás a magyarázata hogy a noviszadi agrárigazgatóság vezető tisztviselői Beogradban ültek össze ebben a kérdésben határozni. A határozatot a múlt héten szerdán hozták meg, még pedig a Jovanovics fivérek javára. Kimondták ugyanis, hogy a szobanforgó Klárija község határában fekvő 307 hold föld az idejé természetesen Jovanovics Milenkó és Jovanovics Miláné ill. meg. Ez a határozat felelősségre való tekintet nélkül végrehajtható. A végrehajtás már meg is kezdődött, amennyiben tegnap egy újabb bizottság szállt ki a helyszínre, hogy a Jovanovics fivéreket birtokba helyezze.

Az a föld, amelyet a két Jovanovics most megkapott, a legprimább bánáti földek közé tartozik, amelyen ebben az évben rekordtermés volt. Az agrárigazgatóság határozata ellen dr. Ellmer Gyula ügyvéd panasszal fordult az agrárreform-miniszterhez és a károsult németek még egy kicsit reménykednek, hogy a miniszter talán mégis nekik ad igazat.

A kincs

Irla: Arkadij Avercsenko

Tugouchov így szölt ismerőséhez, a fiatal Bytskovhoz:

— Miért nem keres fel bennünket soha? Megismertetném a feleségemmel. Pompás asszonyom van, fiatal, csinos. Jöjjön el hozzánk teára, bemutatom majd magának a feleségemet. De eljőjön... a feleségem énekel, játszik...

Micsoda tökfilkók is a férfiak — gondolta Bytskov és sajnálkozással nézett végig Tugouchovon. Azután hangosan mondta:

— Jól van, el fogok menni!

— Köszönöm! A feleségem művelt asszony és olyan termete van, mint egy Vénusznek.

— Köszönöm. Holnap meglátogatom önöket.

*

Bytskov Tugouchovéknál ült és esztéta csodálkozással nézte Jelena Ivanovna fehér kezecskéit. Jelena Ivanovna felterítette az asztalt.

— Pompás asszony! — gondolta Bytskov elégedetten.

— Igen, az — mondotta Tugouchov, minthogyha eltalálta volna Bytskov gondolatát — a feleségem valóságos kincs. Mingyárt el kell mennem a bankba és nagyon sajnálom, hogy egyedül kell ott itthon hagynom.

*

Két hét telt el. Bytskov megint Tugouchovéknál volt, most az elegáns vendégszobában. A zongoránál ült Jelena Ivanovna mellett és a férj fel s alá járt a szobában. Hol visszatért a zongora mellett ülő párocskához, hol meg a tágas szobának másik végébe ment. Ily körülmények között Jelena és Bytskov között monoton és különös beszélgetés zajlott le.

A nő azt mondta:

— Miért nem voltál már nálunk három nap óta, te gonosz? Ugy vágyakoztam utánad.

E pillanatban felhangzottak a férje lépései és Jelena Ivanovna rögtön más fordulatot adott a beszélgetésnek:

— Azon a birtokon, ahol éltem, igen sok földi eper volt. Szenvedélyesen szeretem a földi eper.

A lépések távolodtak.

— ... Imádlak... Sívárgom a csókaid után, olyan unalmas volt... (lépések) hm... egész nap a bokrok között ültem a növéremmel és torkoskodtam... talán más kedvesed van; te, én féltékeny vagyok... Nem tudnám látni... hogy a növérem több földi eper evett, mint én, gyakran felkiáltottam... te, ha megtudom, hogy valami közöd van valami más asszonyhoz, akkor sósavat öntök az arcodba. Tudja, a földi eper nedve kitűnő a teába...

— Kivel cserélnék el téged, kincsem, galambom... Igen, a kanári pompásan énekel... egyszer elfeledtem élelmet adni neki és akkor... holnap eljövök hozzád, ha az urad elment abba az átkozott bankba.

— Hát így vagyunk — hangzott a beszélők mögött a férj szenvedő hangja — szépen kihasználta a bizalmamat fiatalember. Szép dolog, kész vagyok elmenni... egészen is elmehetek... a szerelmes párocskának nem akarok utjába állani...

Az asszony sirva rohant az urához, aki azonban gyengéden félretolta és így szólt:

— Semmiféle kimagyarázkodás. A szemem nyitva vannak. Megyek. A távolban élem végig majd a lelki drámámat. Kérem, a postát utánam küldeni a Hotel Bristolba.

A férj gyorsan összecsomagolta a holmiját és lehorgadt fejfel távozott.

Jelena Ivanovna fölzokogott és Bytskov keblére dobta magát:

— Vigye el őt az ördög! Most legalább élhetünk!

— Óh, kincsem!

*

Egy hónap telt el. Bytskov a Hotel Bristolban ült Tugouchovnál és megbotránkozva mondta neki:

— Tudja, hogy velem szemben komizságot követett el?

— De miért? — kérdezte Tugouchov mosolyogva. — Elmentem, hogy ne zavarjam a boldogságát...

— Ne hazudjon! Egyszerűen rámtukmálta a feleségét, akitől meg akart szabadulni és én, a hülye, léprementem.

— Talán nincs megelégedve?

— Vigye el az ördög... Megelégedve? Hiszen az nem nő, hanem sáttán! Gonosz, hazudozó, féltékeny és olyan ostoba, hogy néha le tudnám ütni. De hiszen ön nagyon is jól ismeri őt. Szépen lóvá tett engem.

Tugouchov kényelmes pózban hevert a pamlagon és boldogságosan mosolygott.

— Elhagyni sem lehet azt az asszonyt, mert botránnyal fenyegetőzik.

— Ez rá vall — mondta a férje.

— Hallja, maga komizsul bánt el velem, de én mindent megbocsátok és sosem fogom elfelejteni önnek... Adjon tanácsot... Találjon valami kiutat.

— Kiutat? Mi akadályozza meg önt abban, hogy cselekedjék, mint ahogy én? Találjon valami tisztességes fiatalembert.

— Hol találjak én egy ilyen hülyét?

— Én megtaláltam... És miért kellene, hogy hülye legyen? Ismerje be, hogy az első alkalommal mesés benyomást tett önmaga az az asszony. A nők értenek az ilyesmire.

— Iván Fedosejevics, adjon tanácsot. Talán van valakije, tartálékban?

— Hm! Az igaz, hogy komizsul bántam el önrel, pedig ön olyan takaros fiú. De hallgasson ide! Agronomov lesz az igazi... A tavasz óta szerelmi ajánlatokkal üldözi a kincsünket.

— Agronomov? Hm... Gondolja?

*

Az étteremnek elegáns páholyában egymás mellett ült Agronomov és Bytskov. Bytskov a vállára veregetett Agronomovnak és sebtiben mondta:

— Hallja maga!? Miért nem láttuk annyi ideje? Látogasson meg bennünket. Most együtt élek Jelena Ivanovnával. Pompás asszony, énekel, játszik és úgy van fölépítve a termete, mint egy Vénuszé... De igazán iöjjön el hozzánk egy csésze teára.

— Ez aztán egy ostoba fráter — gondolta Agronomov szarkasztikus mosollyal és sajnálkozva nézett végig Bytskovon...

Azután hangosan mondta:

— Helyes. Holnap elmegyek.

*

Egy hónap telt el. Agronomov a színházban találkozott a barátjával, Ivollginnal és örvendezve sietett eléje.

— Micsoda kellemes találkozás! Szavát kell adnia, hogy meglátogat. Most kvázi nős vagyok, Jelena Ivanovnával élek. A feleségem pompás asszony. Jöjjön el, bemutatom magának. Csinos, okos, asszony, énekel és olyan termete van, mint egy Vénusznek.

Ivollgin egykedvűen elfordult Agronomovtól.

— Engedje meg a kérdést, Jelena Ivanovna nem Tugouchovnak hűtlen felesége?

— Igen, nos és?

— Akkor ne is fáradozzék; én voltam az első, akit Tugouchov ezzel az asszonnyal boldogított.

Tugouchov hallgatott. A kör bezárt...

Hatvan ház összedőlt Bogojevón

Kiüritik az árviz által fenyegetett délbácskai községeket — Ujabb huszezer hold került viz alá

A hadügyminiszter személyesen ellenőrzi a töltéseken dolgozó katonaság munkáját

Szomborból jelentik: A keddi napon a helyzet több helyen válságosra fordult. Különösen nagy aggodalomra ad okot az, hogy a kruskováci töltésnél, ahol még régebben megtörtént a gátszakadás,

hatszáz méter szélességben és másfél méter magasságban nyomul be a víz Deronja község felé.

Az a veszély fenyeget, hogy ez a hatalmas vízmennyiség beömlik a Mosztonga-folyócskába, amely esetben nyolc község menthetetlenül viz alá kerül. Ezen a szakaszon éjjel-nappal dolgoznak a legnagyobb erőfeszítéssel és úgy próbálják eltéríteni az árt irányától, hogy Plavnánál telrobbantják a töltést. Hétfőn éjjel és kedden reggel robbantottak a plavnai szivattyutelepnél és így meg van a remény arra, hogy a víz lefolyik a Duna-mederbe.

A hatóságok minden eshetőségre elkészülve,

megkezdtek a veszélyeztetett területek kiüritését.

A hajlék nélkül maradt lakosságot a szomszéd községekben helyezik el. Bogojevó megerősítésén is állandóan dolgoznak, a víz azonban ennek ellenére is behatolt a község alacsonyabban fekvő részébe.

Hatvan ház összedőlt.

Vajsza és Bogjan községek között a víz két oldalról is bejutott a szántóföldekre és feltartóztatlanul tör Bács és Plavna községek felé. A veszély közeledtére

a hatóságok Bács község egy részét kiüritették.

Vajsza közelében a Kletics-szálás melletti töltésen négyszáz méter szélességben és hatvan centiméter magasságban a víz átcsap a töltésen és Karavukovó felé halad. Karavukovó és Bogojevó felett szintén átfolyik a víz a töltésen és a Mosztonga-folyócska felé tart. A munkálatok megkezdődtek aziránt, hogy a víz továbbjutását meggátolják.

Az újabb kiöntések következtében újabb huszezer hold került viz alá.

Karavukovónál 5947, Deronjánál, 2000, Szrbszki Mileticsnél 1000 és Vajszkánál 14.000 holdat öntött el az árviz.

A hatóságok minden intézkedést megtettek a katasztrófa méreteinek csökkentésére.

A parlament elnöke és a földművelésügyi miniszter visszautaztak Beogradba

Trifkovics Márkó házelnök, Trifunovics Dusan hadügyminiszter, Pucelj Ivan földművelésügyi miniszter, Gavrilovics Ottó és Leovac Dragisa nemzetgyűlési képviselők három napon át bejárták a veszélyeztetett területet. Vasárnap az Apatin, Szonta, hétfőn a Vajsza, Bogyan, Plavna és Karavukovó körüli munkálatokat tekintették meg. Kedden reggel hét órakor Trifkovics házelnök és Pucelj miniszter Petrovics Milivoj főispánnal és Rajics Szvetisláv alispán kíséretében Baranyába utaztak és az egész napot a védőmunkálatoknál töltötték. Este nyolc órakor a házelnök és a földművelésügyi miniszter Osziyekről Vinkovcin keresztül visszatértek Beogradba.

Trifunovics hadügyminiszter tovább is Szomborból marad, hogy

személyesen ellenőrizze a katonaság munkáját.

Süt a nap...

Baranyában Darázs községnél a töltés megerősítésén fáradoznak és új szekundér töltést építenek Dubeveci irányában tizennégy kilométer hosszúságban. Dárdánál is megkezdtek a második védelmi vonal építését négy kilométer hosszúságban, Jagodnyák és Bolina irányában. A kétségbeejtően válságos helyzetben az egyetlen megnyugtató jelenség, hogy a szép napsütés

idő tart és éjjel-nappal lehet folytatni a munkát.

A vizállás

A Duna kedden tovább apadt, a viz állása a következő:

Passau	470 (—17)
Bécs	260 (—39)
Pozsony	490 (—35)
Komárom	455 (—335)
Budapest	90 (—15)
Mohács	688 (—2)
Bezdán	662 (—3)
Apatin	704 (—7)
Bogojevó	707 (—6)

A királlyal a pusztulás völgyében

Alekszandar király utazása az elöntött területeken

Pleonazmus volna esetelni azt a küzdelmet, amelyet Bezdántól Noviszadig folytat a Duna két partjának lakossága a megáradt folyam pusztító áráival. Hol találna hitelt szavainak az, aki el meri mondani, hogy az elárasztott vidék meggyötört lakosságának az egyetlen aktuális problémán, a vizen kívül más beszédtemája is akad? Ki lihetné, hogy Apatinban és Bogojevón, Szontán és Novoszelón a határtalan vizek láttán feltörő kétségbeesés egy fix ponton megnyugvást talál? Pedig van ilyen megnyugtató szilárd pont, van ilyen vigasztaló jelenség, valami... valaki, akinek visszatér a rombadólt ház, az elöntött telek, letarolt mező, elpusztult termés gazdájának képzetele. Valaki, akiről most többet beszélnek, mint a Dumáról, akinek nevét szent áhitattal veszik ajkukra a népek, akinek ígéretére, mint sziklaszilárd erősségre építik házuk ujjáemelésének, földjeik új aratásának, elpusztult vagyontáruk visszaszerzésének reményét. Valaki, akinek országában az egyik legtermékenyebb földet, a tejjel-mézrel folyó Bácska-Kanaán pusztította el a megáradt Duna, de, aki földért, adóért, katonáért szívet nyert cserébe, egy agyonnyomorgatott, szegényre pusztított, nyomorúságba sodort, szerencsétlen szívet... valaki — a király!

Őfelsége Alekszandar király, szombaton és vasárnap itt járt vonaton, autón, kocsin, csónakon, gyalog, kísérettel és kíséret nélkül és szenvedett, sirt, vigasztalt és segített mindig ott, ahol a legnagyobb volt a veszély, ahol legnagyobb szükség volt segítő kézre, bátorító szóra. Őfelsége itt járt, látott és győzött, legyőzte — és nem a haragzó folyam szennyes, vad áradatát, mert hol van olyan földi hatalom, amely fölvenné a harcot az elemek felkorbácsolt dühével — de legyőzte, meghódította népének szívet, amely örökre magába zárta az új árvizi hajós alakját.

Apatinnál történt. Az Apatin—szombori országuton, a második órháznál egy katonát utált a királynak és kíséretének. Hatalmas termetű, marconaképi arnauta volt az ő és amikor a király autója mellette elhaladt, feltűzött szuronyával bizony megállította a kocsit.

— Dozvoln! (Engedélyt) — hangzott harcias keménységgel az ő szava.

De Őfelségének nem volt az apatini

főszolgabírószágon szabályszerűen kiállított engedélye. A tábornokok ijedten néztek össze, a király pedig azonnal belátta, hogy az arnautával csak szép szóval jutnak dűlőre.

— Nincs — mondotta Őfelsége nyugodtan.

— Akkor menjenek vissza, engedély nélkül nem lehet a töltésre menni!

— De engem várnak, az urak várnak, a szolgabíró ur is — válaszolta a király.

— Nekem parancsom van: engedély nélkül senki sem mehet! — hangzott a kérlelhetetlen válasz.

A helyzet kínos volt, senki sem tudta mit csináljon. Egy arnauta tudatlanságával és fegyelmezettségével szemben nem segített semmi.

A király szól:

— Nem ismered engem?

— Látom, hogy generális vagy, meg generális a másik kettő is (Trifunovics hadügyminiszter és Dokics tábornok), de nem engedlek! Hol az engedély?

A kíséret már visszafordulni kész, de a királynak mentő ötlete támad:

— Ki a parancsnok? — kérdi.

— Az őrmester ur!

— Hívd ide!

Az arnauta bemegy az őrházba és pár pillanat múlva visszatér az őrmesterrel. Ez azonnal megismeri a királyt és miközben izeses haptákban, alattvalói hódolattal mutatja az utat, gyilkos szemeket vet a szerencsétlen arnautára. A katonák reszketett, látja, hogy szörnyű hibát csinált és az őrmester nézése semmi jót nem jósol. A király észreveszi a fenyegető vihart, odalép az őrhöz, megveregeti a vállát és így szól:

— Derék fia vagy, hűségesen őrizted helyedet! Irják fel a nevé, ki kell tüntetni az ilyen derék katonát.

Szombaton este Őfelsége autón Bogojevóra ment, de oman csak gyalog lehetett folytatni az utat. A király gyalog ment a Petrovics-gátra, hogy megnézzék az áttörést. A víz még veszedelmesen zajlott és tehetetlen árja falta a kilométereket. Egyszerre a király és környezete azon vették észre magukat, hogy viz és víz mindenütt, elmaradt már a töltés és köröskörül sehol nincs szárazföld...

— Mi lesz most?

A kíséret már érezte a szörnyű felelősség súlyát, amikor megszólalt Rasics, apatini főszolgabíró:

— Felség erre visszajuthatnánk, csak kicsit nehéz lesz!

Palánka	634 (+0)
Noviszad	606 (—5)
Apadt a Dráva is, amelynek víz-állása:	
Maribor	215 (—5)
Zákány	183 (—5)
Osziyek	424 (—4)

Beoltják a lakosságot kolera és tifusz ellen

Az árviz elől a lakosság sok helyen kénytelen elmenekülni és tömegszállásokon elhelyezkedni. Alaposan lehet tartani attól, hogy az áradásos területeken kolera- és tifuszjárvány üti fel a fejét. Ezért dr. Petrovics Milenkó vármegyei tiszt főorvos intézkedett, hogy a lakosság kolera és tifusz elleni preventív védőoltásokban részesüljön.

Kedden dr. Petrovics Milenkó vármegyei tiszt főorvos és dr. Schmidt Ádám, a szombori kórház főorvosa már megkezdtek az oltásokat Sztopár községben. Szerdán Vajsza és Plavna lakosságát oltják be és a védőoltást sorozatosan tovább folytatják az árvízterület összes községeiben.

— Gyertünk! — szólt a király és már el is indult a jelzett irányban és fiatalos hévvel ugrott át árkot és bokrot, került ki. tócsát, a tábornokok pedig lelkesedve, fáradtan messze elmaradtak mögötte. A király pompásan mulatott, hogy egy-egy kis mélyedés átlépése milyen nagy nehézséget okozott az idősebb minisztereknek és tábornokoknak.

A kíséret rovására történt ez is:

Vasárnap délelőtt a miniszterek és újságírók Apatinnál az országuton várták a királyt. Nagyon éhesek voltak, betértek hát az országuti kocsmába. Egy biciklis embert beküldtek a község házára, hogy azonnal jöjjön vissza, ha Szomborból telefonálják, hogy elindult a király. A biciklis elment, a miniszterek pedig és Trifkovics házelnök enni kértek. Csak véreshurka volt és alighogy hozzáláttak a miniszterek és az újságírók, autótülkölés hallatszott és valaki berohant:

— Itt a király!

Mindenki felugrik, két újságíró a hurkát is viszi, kirohannak, ép jókor, hogy a tovarobogó király még észrevesse magas kormányának tagjait. Az autó pár száz méterre megáll és a király leszállva int, hogy jöjjenek utána az urak — és siet előre. Természetesen csak az újságírók érték utól. Őfelsége odafordul hozzájuk, az elmaradtakra mutat és mosolyogva mondja:

— Szegények, szalonruhában és lakksizmában kell kísériök a királyt. Nem csoda, ha nem tudnak sietni. Szorit a lakksizma és vigyázni kell rá. Az én bagariacsizmamnak nem árt a víz, nyugodtan léphetek benne akárhová.

Mótorcsónakra szállunk. Szörnyű meleg van. A király a főszolgabíróval beszélget. Egész elmerül a borzalmas pusztulás nézésébe. Az újságírók torkát szörnyen kiszáritotta a déli nap és az apatini véres hurka. Mit lehet inni a nagy vízben? Fölfedeznek a csónak orrában egy letakart kosarat. Az egyik odasonfordal és az újságíró szimatja nem csal: hideg sör van benne. Tíz üveg — és poharak.

— Egy üveget megnézünk!

Bicska, dugóhúzó, ketten fedeznek és a négy újságíró már issza is az üdítő Italt. Egy üveg, kettő... három... A hatodik üvegnél észreveszi a manipulációt Eremán György szombori rendőrfőkapitány, aki szintén Őfelsége csónakján utazott. A rendőrfőnök szörnyű dilem-

ban van. Tolvajok dolgoznak a szemelátára. Lopják a királyt... Mit csináljon! Néhány pillanatig habozik, azután hirtelen odamegy az újságírókhoz:

— Szörnyű meleg van! Adjanak az urak nekem is egy pohárral!

A tíz üveg szépen kiürül és az üres flaskók hullámsírra lettek sok-sok ezer oldal termése mellett az éhes Dunában. De a királynak nincs itala. Mi lesz, ha megszomjazik és kérni fogja a sört?

Nem történt meg. Délután háromig mentek a csónakokon, de *Öfelsége nem evett, nem ivott.* Ebéd nélkül, étlen-szomjan utazott, nézte a halál völgyét, a szörnyű pusztulás vidékét és néha egy könnyet törölt ki szeméből...

*

Három óra után állt meg a motorcsónak Bogojevónál. Nem letergett kikötni a töltéshez. Az alacsony iszapos töltésoldalra a nagy csónakot nem lehetett kikormányozni. Egy keskeny hosszú deszkát fektetnek a csónak orrától a töltésig. Nem nagyon biztonságos híd, a közepe a vizet sűrűl. Nem akarózik senkinek sem rálépni. A pillanatnyi várakozásban felugrik a király, ruganyos léptekkel végigsiet a pallón, bokáig vízben jár, de már fönt is van a töltésen és barátságosan bucsut int az újságíróknak.

— Remélem készen vannak a riporttal az urak! Viszontlátásra!

Négy újságíró, két miniszter, katonai és polgári előkelőségek lelkéből megbeszélés nélkül, egyszerre hangzik utána: Zsűró!

*

A néppel... Azt nem lehet leírni. Üres frázisnak látszanék, pedig valóság. Igaz, mélyeséges, emberi realitás, a hogy jár-kezel, beszél, kubikos munkással, gazdával, katonával, mindenkivel, akiről látja, hogy fáradt, hogy megérdemel néhány perc pihenést. Mindent megkérdez, mindent tud és mindenkire van valami bátorító szava. Utjában elsimulnak a bánat redői, szavai letörlik a szerencsétlenek könnyét, minden lépésén új megnyugvást fakad...

... Oh! Ha megnyugvást tudna parancsolni a Dunának is! A nép hiszi. Hiszi, hogy amerre megy, csöndesedik, apadni kezd az ár. Talán igaz? Talán már vége a szörnyű pusztításnak? Talán visszafogadja medrébe a vizét a Duna? Hígyünk a néppel... A hívők nem csalatkoznak...

Dr. Szántó Miklós

Vizsgálatok lavínja

a szuboticei vasutigazgatóságon

Befejeződött a második számú és kezdődik a harmadik számú vizsgálat

A szuboticei vasutigazgatóságon kedden délután fejezte be a vizsgálatot Kracsedinác Szvetiszláv közlekedésügyi minisztériumi inspektor, aki már néhány hónap óta tartózkodik Szuboticeán.

A vasutigazgatóság ügykezelése ellen — mint ismeretes — súlyos panaszok hangzottak el és a közlekedésügyi minisztérium a lapok hasábjain megjelent cikkek után megindította a vizsgálatot, amelynek eredményeképpen két hónappal ezelőtt hat vasutigazgatósági tisztviselő ellen fegyelmi eljárásokat folytatott.

A minisztérium azonban nem volt megelégedve a vizsgálóbizottság által elért eredménnyel és Kracsedinác Szvetiszláv inspektort küldték ki a vasutigazgatósághoz a vizsgálat újbóli lefolytatása végett. Kracsedinác inspektor két hónapi vizsgálat után megállapította, hogy a vasutigazgatóság ellen elhangzott vádak nem alaptalanok. A minisztériumi inspektor kedden a vasutigazgatóság két fegyelmi alá vont tisztviselője és egy magasrangú főtisztviselő felesége ellen elkészítette a jelentést, amely szerint mind a hárman súlyos visszaéléseket követtek el.

A vádiratot, amely tizenhat gépirásos oldalt tesz ki, Kracsedinác inspektor szerdán délelőtt fogja megküldeni a szuboticei államügyészségnek.

A vasutigazgatóság ellen indított vizsgálat ezzel csak részben fejeződött be. A közlekedésügyi minisztérium kedden külön vizsgálóbizottságot küldött ki a további vizsgálat lefolytatására. A bizottság tagjai Lontkijevics Milán

miniszteri osztályfőnök és Popovics Szteván miniszteri titkár, akik szerdán fogják átvinni a vizsgálat vezetését. Értesülésünk szerint Kracsedinác Szvetiszláv csak az adminisztratív ügyekben elkövetett visszaélések kivizsgálására volt kiküldve és mivel ez a munka véget ért, a miniszteri inspektor szerdán visszautazik Beogradba, ahol jelentést tesz a minisztériumnak.

Jegybankok, egyesüljete!

Az osztrák nemzeti bank követi az utódállamok jegybankjainak kooperációja érdekében

Bécsből jelentik: Osztrák pénzügyi körökben az a hír terjedt el, hogy

az osztrák nemzeti bank vezetősége kooperációt tervez az utódállamok nemzeti bankjaival és ettől az együttműködéstől a devizák terén nagy előnyöket remél.

A meginduló tanácskozások során egyelőre csak erről a kérdéstről fogtak tárgyalni, de a megbeszélések későbbi folyamán

szó lesz olyan aktív kooperációról is, amilyent az angol, amerikai és német jegybankok között terveznek

és a közvetítő itt is az osztrák nemzeti bank lesz.

Osztrák pénzügyi körökben úgy tudják, hogy legközelebb az osztrák nemzeti bank egyes vezető tényezői meg fogják látogatni az utódállamok fővárosait és szóváteszik ezeket a kérdéseket az illetékes tényezők előtt.

Gyilkolt a hóhullám

Óriási hőség mindenfelé

Berlinből jelentik: Az utóbbi napokban túrhetetlen hőség uralkodik Németországban. A hőmérő hétfőn árnyékban 31 fokot mutatott, kedden a hőmérséklet 36 Celsius volt. Berlinből vasárnap valóságos népvádorlás indult meg a környékbeli falvakba és erdőkbe. A villamos közel két millió embert szállított, akik közül legtöbben a közeli fürdőkben védekeztek a kánikulai me-

leg ellen. Tizenkét túrdőző a vízbe hulladt.

Mint Madridból jelentik, egész Spanyolországban kánikulai meleg van. Madridból az emberek vidékre menekülnek a nagy hőség elől.

Chicagói jelentés szerint a hullámnak ott újabb áldozatai vannak. Chicagóban kedden tizenkét ember napszúrást kapott és meghalt.

Pillanatsfelvételek a strandról

Megkezdődött a szezon — Egy vállalat filmet készít a strandon háromezer szereplővel — Látogatás az ingyenes fürdőben, ahol csak gazdag emberek fürdenek

Szuboticeától Palicsig azon gondolkodom, miként fogom szólítani a kabinost és a strandvendéglő bérlőjét. Egy héttel ezelőtt még ők akartak cukorral becsalni a vízbe, de vasárnap óta észre se vesznek. Enyhe tél után itt a nyár hóhullámmal, hullámmal és gyöngéres főtt szuboticei közönséggel. Egyébként minden a régi, csak mintha a fürdőzők lennének újak, sikkesebbek, a lányok is fűsőbbek és vizont.

Mikor a kabinos meglátott, a nyakamba borult és kijelentette, hogy nekem köszönhet mindent, mert én még június közepén megmondtam, hogy lesz még szép idő, közönséggel néha esős órákkal, de ezek legfőképpen éjjel. Ezzel már betuszolt egy kabinba s utánam röptett egy rózsaszín fürdődresszt. Én meg ennek köszönhetek mindent, mert mikor a homokra léptem, egy hölgy azonnal megkért, hogy temessem el. Eltemettem a homokba, csak a talpa látszott ki.

— Lesz szíves bizserézni a talpamat — szól ki a homok alól az édes hölgy. Félóraig csiklandoztam a talpát hősi türelemmel, de aztán odahívtam egy kislányt, ígértem neki egy autót, ha még két óráig csiklandozza a kisaszony talpát és elléptem.

Ráborultam a szőkésárga vízre. A víz olyan, mint tavaly volt. Ő az állandó a nagy változásban. A nagyságos asszony ellenben, aki tavaly még dagályt csinált természetével, most egyáltalán nem zavar vizet. Alig lehet megkülömböztetni a nádszáltól, sőt ha egy kislány több fürdőruha lenne rajta, egyáltalán nem is lehetne különbséget tenni közöttük. Ónagysága tavaly még négy-

öt csemetéjével járt strandolni, az idén tizenöt udvarlóval vonul a vízbe.

Uzsonnázás közben megkérdeztem a főpincért az italok felől. — Hát kérem — hadarja — három ezer pohár sör, öt-száz málnaszörp, száz üveg szódavíz,

Ónagysága tavaly még így...

két hektó bor egy este — ezt a Gézáék itták meg, a zenészek, két rud szalámi, összebevétel vasárnap és hétfőn tizenhat-ezer dinár, a főnök ur sirt örömeiben, a zenészek ezer dinárt megittak a »jó-nap« kontójára, de aztán olyan keservesen játszották a Valenciát, hogy a halak dögölten vetődik ki a partra és tangó helyett ceppelpólkát táncoltak a terraszon. — Igen táncolnak is, fürdődresszben, urak és hölgyek, akár egy párisi elit-bálon — zengi a főúr, aztán be-nyújtja a számlát. De ezt hagyjuk.

Jaramazovics ur jön, a strand igazgatója, arca sugárzó öröm, gyönyörködik a közönségben — gyorsan felel: »Vasárnap háromezer, hétfőn kétezer ember huszonnyolcezer dinár, ha így megy aktívával zárul az év, remélem meg tudok egyezni a filmvállalattal és akkor minden vasárnap filmfelvételt készítenek a strand közönségéről. Ez a reformus,

Elbucszunk és az ingyenfürdő felé ballagtam.

Az ingyenfürdőn disztíngvált közönséget találtam. Egy kéményseprőt, két nevelőnőt, egy bankigazgató családot, egy nyolcvanéves és egy tizenhatéves démont, nem szólva arról a kétszáz kislányokról, akik apukájuk hátán strandoltak. Fürdőruha hol volt, hol nem

... de az idén már ...

volt, de többször nem volt. A partról egy fess önkéntes kokettált a tizenhatévesével, egyszerre kapta magát, elbujt a fá mögé és — ő mit tesz a szerelem — pár pillanat múlva egy női ingbe bésztelt a vízbe, de — itt jön a tragédia — a nyolcvanéves felismerte saját ingét és még ott a vízben levettette az önkéntes urról.

Szegedi Emil

Kiírják

a munkáskamarai választásokat

A vajdasági egyesült szakszervezetek tartományi gyűlése Noviszadon

Noviszadról jelentik: Vasárnap és hétfőn a vajdasági egyesült szakszervezetek Noviszadon, a Munkás Otthon helyiségeiben tartományi gyűlést tartottak.

Az ülésen, amelyen Potner Márk munkáskamarai tisztviselő elnököt, a vajdasági munkáskamara véglegesítésének kérdésével foglalkoztak, miután a törvény értelmében a munkáskamarák mindaddig, míg vezetőségüket meg nem választják, ideigleneseknek tekintendők. Az ország többi kamarájában már megejtették a választásokat és csak a vajdasági munkáskamara bír még ideiglenes jelleggel.

Hosszu és beható vita után elhatározták, hogy a kamarák központi titkársága utján felkéri a szociálpolitikai minisztert, hogy hagyja melőbb jóvá a vajdasági munkáskamarának a választásra vonatkozó többrendbeli határozatát. A tartományi gyűlés felkérte a kamarák központi titkárságát, hogy a választások vezetésére küldjön ki egy főtisztviselőt. Az egyesült szakszervezetek egységes választási listával fognak szavazni.

A választás proporcionális lesz és a szakszervezetek, a szakmák központi vezetőségei és a helyi szakszervezetek, nemkülönben a tartományi vezetőség közbejöttével fogják összeállítani a listát. A választást három napon belül megtartják.

A tartományi gyűlés a vajdasági munkáskamarával kapcsolatosan még több kényes természetű, bizalmas ügyet intézett el, amely a határozatok meghozatalánál a vajdasági munkáskamara hat vezetőségi tagját is meghallgatta.

Szöbakerült még a szakszervezeti magyar sajtó ügye is és tekintettel a lap iránti csekély érdeklődésre, a tartományi gyűlés felszólította a vidéki küldötteket, hogy a magyar szaklapnak nagyobb számú hívet szerezzenek.

Fogászati rendelő áthelyezés

Dr. ROMÁN OSZKÁR

Suboticeán, Jelačićeva ul. 1. a Jugoszláv bank átalakított épületében, volt Löwy Testvérek üzlete felett. Vágtai az összes fogászati műveleteket eddig nemlétező mérsékelt áron 5 évi kezességgel. Törzsi foglalmosok, aranykoronák, foghuzás. Rendel. d. e. 8-12-ig, d. u. 2-6-ig. Telefon 6-12.

Vidéktelek igen gyorsan kielégíttetnek.

NAPRÓL NAPRA

Mibe kerül ez a picit villám?

Mert elérkezik az ideje, hogy ezen a kérdésen senki sem fog nevetni. Mibe kerül egy villám? Koszt vas koszt. Kerül amibe kerül. Ha szükség van rá, pláne ha nélkülözhetetlen, ugyis megvásárolja a vevő. Méterszáma fogja vásárolni, úgy mint manapság a gyolcsot. A helybeli tűzoltótestület kétszáz éves jubileumára pompás tűzijátékot fog rendezni és a csillagos égboltra félméteres menyköket fog felereszteni rakéták helyett. Mert hogy ez be fog következni, azt már megjósolták a minden problémát megoldó német tudósok. Sőt azt is kiszámították, mibe kerül egy méter villám. Cik-cakban, vagy egyenesben. A leghosszabb, mesterségesen előállított villám három méter és előállításához közel egy millió voltra van szükség. Tehát ma még egy kicsit sokba kerül centiméterenként is. Vajon mennyibe kerünek ezek után egy normális zivatar tűzijátéka? A tudósok ezt is kiszámították. Egy rendszer, mondjuk háromkilométer hosszúságú villám annyi villamos energiát tartalmaz, amely elegendő arra, hogy harminc villamos lámpát tíz évig tápláljon. Ez a megállapítás egyébként fedí más kutatók feltevését is, a kik a villám áramerejét mintegy 30.000 amperre becsülik. Ha tehát egy három méter hosszúságú mesterséges villám előállításához egy millió voltra van szükség, akkor egy három kilométeres hosszú villám közel 28.000 kilowattórát tartalmaz. Egy kilowattóra ára huszonnyolc dinár, vagyis egy normális villám ára hetvennyolcezer négy száz dinár. Akkurátosan pontosan. A villámias időtartam körülbelül három-öt ezredmásodperc, ha tehát egy zivatar egy negyedórát tart — a tűzijáték a természetnek nem kerül kevesebbe, mint 940.800.000 dinárjába. Mit mondjak, nagyon könnyelmű fráter lehet.

Követelhet-e kártalanítást a hűtlenül elhagyott férj?

Ezt a fogas kérdést a napokban fogja eldönteni a francia bíróság, amely egy házassági affér különös csattanója fölé fog itélkezni. Egész Páris mulatott néhány hónappal ezelőtt egy egészen szokatlan házassági tragikomédia fölé, amelynek szenvedő hőse egy fiatal, magasrangu állami hivatalnok volt. Az ifjú, akinek a papája a legutóbbi *Briand-kormányban* mint államtitkár jutott fontos pozícióhoz, nemrég megnősült, de csinos felesége közvetlenül a polgári esküvő után elhagyta és nem akart többé visszatérni hozzá. Ezek után természetes, hogy megindult a válóper és a különös házasságot az asszony hibájából fölbontotta a bíróság. A válás kimondása után az asszony azonnal férjhezment. Az pedig még természetesebb, hogy ezuttal olyanhoz, akit eszé-
gében sincs otthagyni. Az első számú férfi, aki állítólag még ma is szereti feleségét, elhatározta, hogy meghosz-
szulja magát vetélytársán és ha már egyebet nem tehet, legalább érzékenyen megkárosítja. Pert indított tehát a szerencsés második ellen, akitől kártérítést követel. Keresetében előadja, hogy felesége a másik miatt hagyta el és mint-hogy a hűtlenül elhagyás következtében nemcsak nevétség tárgyává lett, de nő-sülési lehetőségei is erősen csökkentek, (mit szól hozzá a világ) az így szenvedett anyagi és erkölcsi kárát százötven-ezer frankra becsüli, aminek megfizetését követeli. A különös per kimenetele elé most nagy érdeklődéssel tekintenek nemcsak a párisi társaság tagjai, hanem a jogászok is, mert az ítélet elvi jelentőségű döntés lesz arra nézve, van-e joga anyagi kártérítésre a hűtlenül elhagyott férjnek? Tessék tippelni!

Felszarvazott férjek számára új kereseti lehetőségek nyílnak meg.

Vizfejű nem lehet képviselő

Nagyon helyes. Már tudniillik az a törvényjavaslat, amelyet ebben a tárgyban nyújtottak be a parlament elnöksé-
géhez. Nem nálunk. Mi még nem jutot-

tunk idáig, azaz nálunk még senkinek sem jutott ez eszébe. Amerikában nyújtották be. Nem ismerem az amerikai viszonyokat, nem tudom, mi indíthatta azt a lelkes honatyát arra, hogy az ország előtt vita alá bocsássa ezt a kérdést. A törvényjavaslat szerint csakis az lehet a szenátus tagja, aki először alapos antropológiai és pszichiátriai vizsgálaton ment keresztül. A képviselőknek normális koponyaalkotásuaknak és szellemileg teljesen egészségeseknek kell lenniük. A törvényjavaslat aláírói remélik, hogy ezzel egy csapásra nagyszámu ellenzéki képviselőtől szabadulnának meg, mert végre is mégiscsak szegény volna egy képviselő számára, ha a vizsgálóbíró vizfejt, vagy szellemileg fejletlennek, vagy pláne beszámíthatatlannak minősítené és ezen a címen nem engedné be a szenátusba. Uristen, ha mifelénk — tudniillik Európában benyujtanának egy ilyen javaslatot, milyen tág tere nyílna egy választási e-
nőknek, hogy a képviselőjelölteket vizsautasítsa.

Hazafias felbuzdulásból

A Rákosi pörben befejezték a vádlottak kihallgatását

Budapestről jelentik: Rákosi Mátyás és társai bünpörének keddi fő-tárgyalásán a bíróság befejezte a vádlottak kihallgatását.

A vádlottak közül a legérdekesebb vallomást *Dohány Ferenc* kocsis tette, aki az elnök kérdésére elmondta, hogy mint meggyőződéses ellensége a társadalmi rendnek, a *mult évben egyéni akcióra vállalkozott*. Összespórolt pénzén három vörös zászlót vett, az egyikre ráfés-
tette: *Le a frankhamisítókka!*, a másikkra: *Éljen az osztályharc!*, a harmadikra pedig: *Proletárok előre!* Az volt a terve, hogy autót bérel és a három zászlóval végigjárja Budapest uccáit, de pénz híján lemondott erről a szándékáról, ehelyett az egyik zászlót kitűzte a *Béke-tér*-
re, ahonnan azonban a rendőrség eltávolította.

Az elnök: Miért tűzte ki a zászlót?

A vádlott (mosolyogva): *Hazafias felbuzdulásból*. A vádlottnak ez a kijelentése derültséget és élénk ellentmondásokat idézett elő. Az elnök csendre int.

A bíróság szerdán megkezdte a tanúkihallgatásokat.

50 év óta

világhírnévnek
örvend mint a
legjobb

cipőkrém

Schmoll
PastaA cipőnek lakkszerű mély-
fekete fényt ad, konzerválja
és puhán tartja a bőrt

Kapható minden színben

HIREK

Új epikus műfaj

Valamelyik mecenás a napokban pályázatot hirdetett olyan regényre, amelynek hősei államok és országok.

Franciaország grófnő várakozva üldögélt illatos kis budoárjában, egyik lábát hanyagul nyugtatva a Pireneusokon, míg fehér, gyűrűs kezecskéi idegesen pacsoltak a tizennegyedik Lajos-korabeli asztalkára helyezett Atlanti Óceánban. A gyönyörű, de bü-
nös asszony, néha izgatottan nézett órájára, mely tizenkettő felé járt. Azután dobbantott kicsi lábacskaival.

— Románia! — kiáltott bosszusan.

A komorna felugrott és besietett. Arcán piros foltok vibráltak, láthatóan zavarban volt. Urnöje összehuzott szemmel nézett rá.

— Hogy néz ki maga? — mondta szigorúan. — Hiszen egészen össze van kuszálva a haja.

A hü cseléd lesütötte a szemét.

— Ne tessék haragudni, nagysága, az az istentelen Besz-yArabia megint beugrott a szobámba, már nem nyughatok tőle, ma holnap kiszorít egészen.

— És hangosan sirni kezdett.

— Ne bölgjön — szólt rá nyersen az urnő — nem magáról van szó. Nem csöngették?

— Nem. Kit tetszik várni?

Franciaország pár pillanatig habozott.

— A postás — tört ki belőle.

— Unió mester! — bizalmaskodott a komorna. — Csodálom, itt járt a házban, de nem csöngettett be.

A szép asszony idegesen tépdeste zsebkendőjét. E percben kinyílt a magas szárnyú La Manche csatorna és a küszöbön Albion szikár alakja jelent meg. Franciaország halkán felsikoltott.

— A férjem!

— Én vagyok, asszonyom — hajolt meg a lord. — Kérem, küldje el a cselédjét, beszélni valóm van önnel.

Románia Prut és Szeret között diszkreten visszavonult.

A grófnő nyugtalanul állt föl és várakozva nézett a férjére. Az nem szólt, hanem nagy léptekkel méregette esélyeit a Földközi tengeren.

— Honnan jön? — kérde a grófnő.

— Norvégiában voltunk, a Golt-kaszinóban.

A grófnő maga elé nézett.

— Vesztett? — kérdezte halkán.

— Vesztettem — mondá kurtán a lord, aztán hirtelen megállt, egy levelet ragadt ki zsebéből.

— Ismeri ezt a levelet? — mondta nyersen.

Az asszony elhalványodott.

— A lépcsőn fogtam el Uniót, a vén postást — folytatta a gróf — és átvettem. Ez a levél önnek szól, asszonyom... Tudja, ki írta?

— Tudom — lehelte az asszony fehér-
ren.

— Gróf Germánia írta a levelet. Ajánlat van benne. Az én feleségemnek, aki nem esküdött hűséget. Az én feleségemnek tesz ajánlatot a gróf.

Az asszony csak reszketett. A gróf keble hevesen pihegett.

— Hát nem volt boldog velem? Nem halmoztam el mindennel, ami drága? — Nem — sugta az asszony.

— De megígértem, hogy elhalmozom — dörgött a gróf hangja. — S ön megszegette, vagy meg akarta szegni esküjét. S az az ember... az az ember... De én tudni fogom kötelességemet...

— És nagy léptekkel indult Calais felé. Az asszony halkán felsikoltott.

— Férjem! Az istenért! Meg akarod ölni?...

Gróf Albion megállt Calais előtt és visszavonult a második vonalra.

— Azt nem! — kiáltotta harsányan.

— Nem vagyok bolond! De vissza-kérem a pénzem, amit elnyert tőlem... és ha nem adja... akkor... akkor elválok tőled... hahaha... és elvétel-
lek vele...

— És kifutott a kikötőből.

Karlthy Frigyes

*

— Noviszdai város közgyűlése. Noviszdáról jelentik: Lakics János noviszdai helyettes polgármester szerdán délután 4 órára a város kiszélesített tanácsát rendkívüli közgyűlésre hívta össze. A közgyűlésen több halasztást nem tűrő ügy szerepel.

— Szubotica város az árvízkarosultakért. Szuboticán is, mint a Vajdaság többi városában, a hatóságok, nemzeti bizottságot létesítenek, amelyeknek feladata az árvízkarosultak felségélyezése. Szuboticán kedden délután Gyorgyevics Dragoszláv főispán körlevelet bocsájtott ki és a sajtó útján is kéri a lakosságot, hogy jelenjenek meg szerdán délután hat órakor a városháza nagytermében, ahol az összegyűlt nemzeti bizottságot fognak választani: A bizottság már csütörtökön megkezdte a gyűjtést és minden módot felhasznál arra, hogy a hajléktalanná vált árvízkarosultakat megé-
lyben részesítse. Gyorgyevics főispán kéri a közönséget, hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a bizottság megalakulásánál.

— Újabb véres harc Kalkuttában mohamedánok és hinduk között. Londonból jelentik: Kalkutta külvárosában hétfőn újabb véres harc volt mohamedánok és hinduk között. A mohamedán lakosság nem engedte meg, hogy egy hindu vallásos processzió zeneszóval vonuljon el egy mohamedán mecset mellett. Több ezer felfegyverzett mohamedán utját állta a hindu körmenetnek és harc fejlődött ki, amelynek az angol rendőrség sortűzzel vetett véget. Mindkét részen sok halott és sebesült maradt.

— Pusztító vihar a Bodentó környékén. Freiburgból jelentik: A Feketeerdő déli részén és a Bodentó környékén hétfőn este hatalmas vihar pusztított, amely súlyos károkat okozott. A vihar tönkretette a telefon- és távírdavezet-
keket és a vasuti forgalom is megszakadt. A környéken egy ház sem maradt épségben és az országutakon is lehetlenné vált a közlekedés a kidőlt fatörzsek és telegráfoszlopok miatt.

— Szomborba szállították a Szentán lefoglalt csempészett selyemárut. Szentáról jelentik: A Löwy Béla cégnél szombaton lefoglalt selymekendőket a szentai rendőrség kedden délután a szombori vámhivatal megkeresése folytán Szomborba szállította. Löwy Béla teljesen tisztázta magát a felmutatott számlákkal és vándeklarációkkal. A szentai rendőrség egyébként kedden több kereskedőt hallgatott ki, így Braun Henriket és Rónai Jenőt, akik régebben összeköttetésben álltak a bécsi Weisz Gábor-cég noviszdai fiókjával, amely a csempészést elkövette, de egyik cég ellen sem merült fel semmiféle kompromittáló adat.

— A felsőbánati szocialisták népgyűlése Becskereken. Becskerekről jelentik: A felsőbánati szocialisták vasárnap délelőtt féltíz órakor népgyűlést tartanak Becskereken. Délután konferencia lesz. A párt szónokai Divac és dr. Ivanics lesznek.

— A noviszdai lóversenyter. Noviszdáról jelentik: A Péter trónörökös Vajdasági Lóversenyegyesület augusztus elsejére elkészül a közel fél millió dinárnyi építkezésekkel, amelyek közül az ezer ülőhelyet és huszonnégy páholyt magába foglaló díszes fedett tribün lesz a legmonumentálisabb. Lesz két büffé, nyolc totalizátor, pénztár, pazar kiállítású királyi pavillon, külön igazgatósági pavillon, célbírói páholy, istállók és melléképületek. Az első verseny augusztus 8-án lesz. Amennyiben a magas vízállás továbbra is hátráltatni fogja a beogradi versenyek lefutását, a beogradi lóversenyegyesület Noviszdán rendezi őszi mitingjét.

— Györgyevics Dragoszlávné gyűjtése az árvízkarosultak fölségélyezésére. Györgyevics Dragoszláv főispán felesége néhány nap óta reggeltől estig gyűjt az árvízkarosultak javára. A fáradhatatlanul dolgozó főispánné három nap alatt több mint ötvennégyezer dinárt gyűjtött össze. Az adakozók névsora a következő: Opšta Privredna Banka 10.000, Pendsics György és neje 1000, Dr. Szütics Károly 1000, Dr. Ognjanov Szvetozár 500, Plukovics József 1000, Kiss Lajos 1000, Közgazdasági Bank tisztviselői 2000, Dr. Manojlović Joco 1000, özv. Regényi Lajosné 1000, Lloyd gyűjtése 1400, Dr. Ney László 200, Dr. Pirnitzer Miksa 200, Dr. Kellert Benő 100, Bedő Ferenc 200, Fellner bankigazgató 100, Frölich mérnök 40, Sveiger Lajos 300, Obláth István 500, Dr. Kendjelac Milos 200, Dr. Ivkovic Ivandekics Imre 200, Dr. Rajkovic Vojislav 100, Herczog fakereskedő 100, Jurics Márkó 5000, Srpska pravosl. crkvy. opšt. 1000, Ferrum 2000, Hartmann és Connen cég 5000, Villanytelep 5000, Bunjevacska Matica 5000, Városi Takarékpénztár 1500, dr. Manojlović Vladislav 1000, Lepedát Illés bankigazgató 100, dr. Székely Áron 100, Schencer és Társa 100, Ossvald Béla 100, Piets Ferencné 100, »Meteor« film 100, Braća Todorović 200, Kladek István 300, Goldmann Bank 300, Mayerhoff optikus 100, Krnaiszki György 100, De Dion Bouton 100, Lehner testvérek 100, Kramer Antal 500, »Srpski Kralj« kávéház 200, Dávid Vilmos 300, Brumer 100, Nicšin Milovoj 300, Marincics és Jankovics 100, Neményi és Társa 100 dinár. Összesen 54.549 dinár.

— Kinevezés. Györgyevics Dragoszláv főispán a bejelentő-hivatal tiszteltbeli főnökévé kinevezte Delics Kálmán városi irodatisztet. A kinevezés egy közismert, régi, kiváló tisztviselő munkásságának méltó jutalma.

— Rágalmazási pör Radics István ellen. Zagrebból jelentik: Franics Jován, a zagrebi vasutigazgatóság helyettes igazgatója sajtópórt indított Radics István ellen, aki a Domban azt írta Franicsról, hogy nem jár be hivatalába, hanem ehelyett a radikális párt részére agitációs gyűléseket rendez. A tárgyaláson dr. Torbár Iván, a horvát parasztpárt zagrebi szervezetének elnöke, Radics védelmében tíz tanu kihallgatását kérte. A bíróság kihallgatta Jovanovics vasutigazgatót és még néhány főtisztviselőt, akik azt vallották, hogy Franics lelkiismeretes tisztviselő, de szabad idejében pártgyűlésekkel foglalkozik. Ezután a tárgyalást elhalasztották, hogy újabb tanukat idézhessenek meg, akik között minisztereket és a horvát parasztpárt vezetőtagjait is ki fogják hallgatni.

— Halálozás. Noviszadról jelentik: Frank Miksa, a noviszadi Guttmann és Frank építési vállalkozó-cég cégvezetője kedd reggel súlyos betegség után Noviszadon hirtelen elhunyt. Frank Miksa régi noviszadi családból származik. A mélyen sujtott család iránt városszerzte nagy részvét nyilvánul meg. Az elhunyt temetése szerdán délután fél hét órakor lesz a zsidó temető halottsházájában.

— Négy év helyett tíz év. Noviszadról jelentik: Minda Vaszilje nikolincii mezőőr mult évi november 22-én ittas állapotban észrevette, hogy Turkony Nikolaj nikolincii gazda a tilosban legelteti ökreit. Minda Vaszilje felszólította a gazdát, hogy az ökröket hajtsa a községhezára és mert ez vonakodott ezt megtenni, a mezőőr puskatussal támadt a gazdára, majd célbavette és haláltékon találta a gazdát. A belacrkvai kerületi törvényszék ez évi április 12-én erős felindulásban elkövetett emberölés bűntettében mondotta ki bűnösnek Mindát és négy évi fegyházra ítélte. A noviszadi felelővitali bíróság Aranicki-tanácsa az enyhítő körülmények mellőzésével Mindát előre megfontolt szándéku emberölés bűntettében mondotta ki bűnösnek és a bűntétést tíz évi fegyházra emelte fel. Az ítéletet a belacrkvai törvényszéknek küldötték meg a meg nem jelent vádlott előtt való kihirdetés céljára.

Tűzvész a szubotici Primáriusz-gyárban

A gyár kedden éjszaka teljesen leégett — A kár félmillió dinár

Kedden éjjel Szuboticán a Majsai-uton levő Primáriusz vegyészeti-gyár teljesen a tűz martaléka lett.

A tűz este tíz órakor keletkezett a gyár műhelyében, a gépházban, ahol nagy mennyiségű olaj, kocsikenőcs, cipőkrém, firnisz, kátrány és más vegyészeti cikkek voltak felhalmozva.

A tüzet a szomszédok féltizenegy órakor vették észre és nyomban értesítették a tűzoltókat, ahonnan Milassin Andor tűzoltóparancsnok vezetésével kivonult az egész tűzörség.

A gyár körül a szabad ég alatt több száz hordó kátrány és kocsikenőcs, közvetlenül a gyárműhely melletti épületben pedig nagymennyiségű benzin volt lerakározva. A tűzoltók igyekezete először is odairányult, hogy a szabad ég alatt elhelyezett olajtermékeket és a benzint megmentésük, mert ha az elhatalmaskodó tűz ezeket is megfogja, úgy az egész környék menthetetlenül a tűz martalékává vált volna. Így a tűzoltók csak tizenegy óra után foghattak hozzá

az oltási munkálatokhoz. A lángok ekkor már mintegy tíz méter magasan lohogtak felfelé és a gyár tetőzete teljesen beomlott. A lángnyelvek nagy szikrákat szórtak szerte a környékbeli házakra és a tűzoltóknak csak emberfeletti munkával sikerült megakadályozni a tűz továbbterjedését. A gyár belsejében ezután egymásután nagy zajjal robbantak fel a különböző kémiai termékek, ami nagy pánikot idézett elő a környékbeli lakosság között.

A gyár épületével szemben mintegy tíz méternyire vannak a gyár raktárai, amelyekben több mint egymillió dinár értékű készáru van elhelyezve. A gyár raktárai is nagy veszélyben forogtak és minden percben attól lehetett tartani, hogy a tűz átcsap a raktárakra, de a tűzoltóknak még idejében sikerült ezt a részt is megmenteni. A tüzet a hajnali órákig még nem sikerült eloltani. A különböző olajneműek a gyárban nagy lánggal égnek és a gyárműhely épülete teljesen leégett.

— Meglopott portás. Noviszadról jelentik: Rosztok Ágoston éjjeli mulatóbeli portás feljelentést tett a rendőrségen, hogy valaki a kabátjában levő pénztárcájából 1000 dinárt lopott el. A rendőrség a tettest Opacsics Milán csurogi származású háziszolga személyében letartóztatta. Opacsics a tettest beismerte.

— Életunt öregasszony. Noviszadról jelentik: Korhamer Amália hetvenhét éves Sliukina-ucca 4. szám alatti lakos hétfő este a Noviszad-vukovári hajó kikötője közelében a Dunába ugrott. Élve huzták ki. Az öregasszony életunt-sággal isdokolja öngyilkosságát szándékát.

— Rádióamatőrök a noviszadi kiállításon. Noviszadról jelentik: Nenádovics Velimir noviszadi postaigazgató, a Rádió Klub elnöke kezdeményezésére a noviszadi rádióamatőrök saját készítményű rádiókészülékait a noviszadi iparkiállításra ki fogják állítani. Akik készülékeiket ki akarják állítani, még e hó 28-ig ebbeli szándékukat Nenádovics postaigazgatónál, postaigazgatóság 24. szoba (telefon 504) jelenthetik be. A postaügyi minisztérium a kiállítás tartalmára leadóállomást rendez be a kiállításra.

— Áthelyezés. Szentáról jelentik: Plesztics Vladimir szentái főgimnáziumi tanárt a közoktatásügyi miniszter saját kérésére Pansevóra helyezte át.

— Az ellopott diplomáciai akták. Angorából jelentik: A török-orosz kereskedelmi szerződést több más fontos diplomáciai okmánnyal együtt, amelyeket a török kereskedelmi minisztérium egy tisztviselője kedden expresszvagonon vitt Konstantinápolyból Angorába, utközben eltűntek. A lapok vakmerő lopásról beszélnek és annak a véleménynek adnak kifejezést, hogy a lopás valamely külföldi államnak lehetett csak az érdeke, amely előbb akart tudomást szerezni az orosz-török szerződésről, mielőtt azt nyilvánosságra hozzák.

— Ezer dinárért két évi fegyház. Noviszadról jelentik: A noviszadi kerületi törvényszék Jurics János noviszadi napszámot három évi fegyházra ítélte, mert Sasics Milán noviszadi lakostól 1050 dinár értékű készpénzt és 100 dinár értékű fegyvereket lopott. A noviszadi felelővitali bíróság kedden a bűntétést két évi fegyházra szállította le.

— Szabadlábrahelyezték Magazinovics Dusánt. Noviszadról jelentik: Magazinovics Dusán zajecsári exportőrt a noviszadi vizsgálóbíró néhány nappal ezelőtt háró Eichstaedt János feljelentésére csalás gyanúja miatt letartóztatta. A noviszadi törvényszék vádtanácsa kedden szabadlábrahelyezte Magazinovicsot.

— Öngyilkos szentái leány. Szentáról jelentik: Fendrik Vica huszonkétéves leány az éjszaka öngyilkos szándékkal megitta azt az orvosságot, amellyel beteg testvére kezelte magát. Nyomban beszállították a kórházba, de nem akarta megmondani, hogy mivel mérgezte meg magát. Csak később sikerült vegyi uton megállapítani, hogy a folyadék, amelyet megivott, destillált vízben feloldott cink. Állapota nagyon súlyos.

— Egy gazdtalan kabát története. Noviszadról jelentik: Özv. Neumann Márkóné Toldi-ucca 6. szám alatti lakos ma délelőtt egy férfi kabátot küldött a rendőrségre, amelyet a kertjében talált. A kabátban egy cigarettatárcán kívül különböző iratok: utlevél, katonakönyv s levelek voltak. Az iratokból a rendőrségen megállapították, hogy a kabát Janics Zakie kicsevői pékmesteré, akit lejelben Beogradba hívtak, hogy Amerikából részére érkező nagyobb pénzküldeményt vegyen át. A rendőrségen eleinte valami titokzatos bűnügyre gondoltak s ebben az irányban indult meg a nyomozás. Csakhamar előkerült azonban a kabát gazdája, Janics Zarie épen és egészségesen s elmondta, hogy hétfőn este pityókosan ment az uccán, amikor ismeretlen emberek megtámadták, lecibálták róla kabátját, kivették abból 600 dinár készpénzt s a kabátot bedobták Neumanné kertjébe. Az ismeretlen támadók ellen folyik a nyomozás.

— Magyar-török kereskedelmi tárgyalások kezdődtek Angorában. Angorából jelentik: Törökország és Magyarország delegátusai kedden megkezdték a két ország kereskedelmi szerződése és tartózkodási egyezménye céljából a tárgyalásokat.

— Hegyi rablók vérdíjat tűztek ki egy hercegovinai főszolgabíró fejére. Mosztárból jelentik: A hegyek között tanyázó bandák tagjaira a hatóságok gyakran szoktak vérdíjat kitűzni. Most ennek fordítottja történt a bilecsi járásban, mert a csendőrok által meggyilkolt egyik bandatag sírján a napokban a következő tartalmu levelet találták: »Értesítetek mindenkit, aki hall erről a levelemről, hogy annak, aki nekem kiadná, vagy megölné Lazarevics Jovó főszolgabíró, vagy ha lehet Popovics Jektát, aki a járásban nyuzza a nép börtét, fizetnék ötvenezer dinárt, mert bosszút akarok állni Vujevics Mijóért. Amit a csendőreitek ott Bilecsben beszélnek, hogy velünk megverekedtek, ezt nem jól mondjátok, mi nem verekedtünk, hanem ök egymásközt verekedtek s ha én elindulok várni a zsandárokat meglátjátok majd, mi lesz belőletek, tiszteltel. Roganovics Dusán.« Aláírva még hat rabló. A fenyegető levél a bandák még serényebb uldözésére indította a hatóságokat.

— Sáska-rajok lepték el Dél-oroszországot. Rostokból jelentik: Dél-oroszországot olyan tömegesen lepték el a sáskák, hogy minden termést tönkretettek. Három kormányzóságban ostromállapotot hirdettek ki és minden férfi, asszony és gyermek a legszigorubb büntetés terhe mellett tartozik a sáskairtasban résztvenni.

— Tíz parát az árvízkarosultaknak. Beogradból jelentik: A postaügyi miniszter megengedte a Vörös Kereszt kezében működő árvízbizottságnak, hogy egy éven keresztül tíz és husz parás felülbélyegzéssel árusítson postabélyegeket. A felülbélyegzést az árvízkarosultak segélyezésére fordították.

— Eljegyzés. Plukovich Mancika és Szabó Marci színművész Szubotica jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

LEGUJABB

Caillaux: „Franciaország csőd előtt áll“

A Herriot-kormány már szerdán bemutatkozik a kamarának — De Monzie pénzügyminiszter messzemenő felhatalmazást kapott

A késő esti órákban minden oldalról megerősítették azt a hírt, hogy De Monzie a minisztertanács ülésén felajánlotta lemondását ama beszélgetés hatása alatt, melyet délután a Francia Bank főkormányzójával és Caillaux-val folytatott.

Caillaux közölte utódjával, hogy az államkincstár teljesen kiürült és Franciaország csőd előtt áll, amely mindenképpen elkerülhetetlen, ha csak nem nyulnak az infláció végső eszközéhez. E beszélgetés hatása alatt De Monzie külön felhatalmazást kért a pénzügyi válság megoldására, ugyanolyan teljhatalmat, amilyent a kamara Caillauxtól megtagadott. Még azt is bejelentette, hogy az államtartozásokra hosszabb moratóriumot kíván életbe léptetni.

A nemzetközi kölcsönök visszafizetését hosszabb időre beszüntetné, a mi hurkolt államcsődöt jelent. A pénzügyminiszter előterjesztésének meghallgatása után a minisztertanácsot félbeszakították és Herriot az Elysée-be ment, ahol fél óra hosszat tanácskozott Doumergue köztársasági elnökkel. Féltizenegy órakor újból megkezdődött a minisztertanács és De Monzie-nek meggyőző érveire a minisztertanács megadta a felhatalmazást.

A kormány elhatározta, hogy már szerdán bemutatkozik a kamarának, mert tudni akarja, hogy számíthat-e a kamara bizalmára, különben a frank zuhanását nem lehetne megállítani.

A Kereskedelmi és Iparbank Rt. igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztikara mélyeséges megindulással jelenti, hogy az intézet felügyelőbizottságának régi oszlopos tagja

FRANK MIKSA ur

a Guttmann és Frank-cég diszponense f. hó 20-án elhunyt.

A megboldogult teljes tizenhat éven át lankadatlan odaadással járult hozzá az intézet fejlesztéséhez s tevékenységével mindannyiunk őszinte tiszteltét és nagyrabecsülését vívta ki.

Emlékét kegyelettel őrizzük!

Noviszad, 1926. július 20.

KÖZGAZDASÁG

Anoviszadi kereskedelmi kamara első rendes ülése

A kamara olcsó hitelek ad

Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamara hétfő este tartotta meg első rendes ülését, amelyen Popovics Dáka, az új elnök elnökölt és az előadói tisztelet dr. Koszics Mirkó egyetemi tanár, főtákar töltötte be.

Az alakuló ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a pénzügyi bizottság terjesztette elő a jelentését, amelyet több felszólaló kritikai megjegyzésekkel kísért. Így többek között kifogásolták, hogy a két millió dinárnyi betétekről szóló takarékkönyvek *nincsenek vinkulálva*. A kamara azzal a tervvel foglalkozik, hogy a készpénzvagyon feleslegét *kereskedőknek és iparosoknak olcsó kamatok mellett ki fogja hitelezni*.

A kamara főtákar bejelentette, hogy a kereskedelemügyi miniszter megerősítette a kamara vezetőségének választását.

A kamara szűkebb bizottságot küldött ki a helyiségek kérdés oly módon való megoldására, hogy a kamara egyelőre bérlet útján kíván november 15-én túl elhelyezkedni.

Füth Gyula malomtulajdonos szóvártette a tarifabizottság működését. Ezzel kapcsolatosan a kamara ülésén felvetődött az a kérdés, vajjon *Miroslavljevics Koszta*, aki mint a kamara elnöke a tarifabizottság tagja volt, továbbra is megmaradjon a tarifabizottság tagjának és nem volna-e a közgazdasági élet és a kamara érdekében való, ha e tisztséget aktív közgazdasági tényező töltené be.

Több tag szóvártette a Csehszlovákiába való export nehézségeit. A csehszlovákok ugyanis az országukba behozott minden árunál *származási bizonylatot kérnek*, amelyet még a *beogradi cseh-szlovák követéssel is láttamoztatni kell*. Koszics dr. főtákar megígérte, hogy a kamara sürgősen fog ebben az irányban interveniálni és kijelentette, hogy a mostani kaotikus állapotok arra vezethetők vissza, hogy *Jugoszlávia és Csehszlovákia között vámháború van küszöbön*.

Krajacsevics Gyula kamarai tag a kamara sürgős intervencióját kéri abban az irányban, hogy a vasut a bogojevói vonal hasznavehetetlensége folytán a Horvátországból és Szlavóniából a Vajdaságba irányított árut — amely most Indiába — Noviszadon át jut el a Vajdaságba — ne a drágább vasuti díj-szabály szerint szállítsa, hanem a bogojevói olcsóbb díj-szabály szerint.

Czidlik Ferenc alelnök sérelmezte,

hogy a kamara az iparendéyek lajstromozásáért eddig *törvénytelenül száz-tól-öt száz dinárig terjedő* illetékeket szedett be, ami főleg a kisipart sújtotta. Utalt arra, hogy amikor a Narodna Banka 5000 dináros kölcsönöket adott a kisiparosoknak, azért csak 6%-ot fizettek, míg a lajstromozásért legalább 2%-ot kellett fizetni. A kamara *elrendelte a kérdés rendezését*.

A szubotici Lovaregylet Szomborban tartja meg az őszi versenyeket

A szubotici «Kralj Alekszandar Lovaregylet» augusztus 1-én nagyszabású löversenyt fog rendezni Szomborban. A lovaregylet ugyanis a Szuboticián rendezett löversenyekre az utóbbi időben jelentékeny összeget ráfizetett és ezért elhatározták, hogy Szuboticián az idén nem rendeznek többé löversenyeket. A lovaregylet legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a legközelebbi löversenyt augusztus 1-én Szomborban tartja meg, a következő programmal:

1. *Bácskai gazdák versenye*. Táv 1600 méter. 2. *Kétévesek általános versenye*. Táv 1000 méter. 3. *Félvérű szombori lovak általános versenye*. Táv 1800 méter. 4. *Bács-Bodrogyvármegyei telivérű lovak általános versenye*. Táv 1800 méter. 5. *Zsokék gátversenye*. Táv 3000 méter, öt gáttal.

Nevezéseket július 28-ig lehet eszközölni Csánics Matej őrnagynál, 3. huszárezred, vagy Vidákovics Lajos egyesületi pénztárnoknál Szuboticián, Vidákovics M. és Fiai rőfősárunagykereskedésében. A löverseny iránt Szomborban nagy érdeklődés mutatkozik.

Rádió-műsor

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)
Csütörtök, július 22

Bécs (531): 11. Koncert. 16.15: Hangverseny. 20: Tarka est.

Milanó (320): 16.30: Jazzband. 21: Koncert.

Breszlau (418): 15.20: Koncert. 20.25: Szimfónikus hangverseny.

Róma (425): 30: Jazzband. 21.25: Koncert.

München (485): 16.30: Koncert. 19.30: Népies hangverseny.

Berlin (504): 17.30: Koncert. 21: Hangverseny. 22.30: Táncczene.

Budapest (360): 9.30, 12 és 15: Hírek, közgazdaság. 13 és 17. Időjóslat és vizállás. 17.30: Kamarazene. 18.45: Ros-tand-est. 20.30: Szerzői est.

TŐZSDE

Zürich, júl. 20. Zárlat: Beograd 9.115, Paris 10.85, London 25.125, Newyork 516 ötnyelcad, Brüsszel 11.80, Milanó 17.02, Amszterdam 207.55, Berlin 122.90, Bécs 73, Szófia 3.725, Prága 15.295, Varsó 56.50, Budapest 72.25, Bukarest 2.40.

Szombori gabonatözsde, júl. 20. Uj-buza bácskai állomásról júliusi fizetésre 265—270 dinár, augusztusra 260—265 dinár, szerémi augusztusra 267.50—272.50 dinár, tiszai uszályon 265—270 dinár, begai uszályon 265—270 dinár, dunai uszályon 267.50—272.50 dinár. Ujrozs bácskai állomás 160—170 dinár, újab, szerémi, augusztusra 140—150 dinár. Takarmányárpa (63—64) 140—145 dinár. Kukorica bánáti (paritás Kikinda) 190—195 dinár, szerémi 190—195 dinár, tiszai, dunai, begai 200—205 dinár. Liszt 0gg 500—520 dinár, 0g 500—520 dinár, 2-es 450—470 dinár, 4-es 425—445 dinár, 5-ös 400—415 dinár, 6-os 300—320 dinár, 7-es 180—200 dinár, 8-as 125—135 dinár.

Szentai gabonaárak, júl. 20. A keddi piacon a következő árak szerepeltek: Buza 30 dinár. Ujbuza azonnali fizetés-sel 255 dinár, augusztusi kasszával 260 dinár. Zab 120 dinár. Árpa 135 dinár, sörárpa 15 dinár. Rozs 160 dinár. Köles 110 dinár. Muharmag 145 dinár. Heremag 2040 dinár. Repce 360 dinár. Tengeri morzsolt hajóba rakva 180 dinár. Bab 115 dinár. Lisztárak: 0-ás GG. 560 dinár, 0-ás G. 550 dinár, 2-es főzöliszt 510 dinár, 5-ös kenyérliszt 460 dinár, 7-es 260 dinár, 8-as 150 dinár. Uj lisztek árai: 0-ás GG. 510 dinár, 0-ás G. 500 dinár, 2-es 450 dinár, 5-ös 400 dinár, 7-es 210 dinár, 8-as 120 dinár. Irányzat: tartott. Kinálat: minimális. Kereslet: élénkülő.

Noviszadi terménytözsde, júl. 20. Buza bácskai Tisza állomás 317.50 dinár, 4 vagon bácskai uj augusztusi, ráfizetés nélkül 272.50 dinár, 2 vagon bánáti, 77 kilós 2%-os ab Beeskerek 305 dinár, 10 vagon bácskai uj októberi 272.50 dinár. Kukorica: 7 vagon bácskai 50%-os kassa 200 dinár, 19 vagon bácskai franco Boszna-Bród 215 dinár. Korpa: egy vagon bácskai juttazásokban franco Noviszad 140 dinár. Irányzat: változatlan. Forgalom: 44 vagon.

Budapesti gabonatözsde, júl. 20. A határidőpiacon a forgalom minimális és az irányzat tartott. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Magyar buza októberre 375—379, zárlat 376—377, magyar rozs októberre 258—260, zárlat 258—259. A készárupiacon a forgalom sokkal élénkebb, az irányzat szilárd. Ke-

nyérmagvakban nagy üzleteket kötöttek. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 372.5—390, rozs 250—255, árpa 217.5—230, zab 290—310, tengeri 260—265, korpa 165—167.5, repce 535—550, tengeri 260—265, korpa 165—167.5, repce 535—550.

Csikágói gabonatözsde, júl. 20. Buza júliusra 146.125, buza szeptemberre 149, buza decemberre 149.5. Tengeri júliusra 80.125, tengeri szeptemberre 85.25, tengeri decemberre 86.625. Zab júliusra 40.375, zab szeptemberre 43, zab decemberre 45.625. Rozs júliusra 107, rozs szeptemberre 109.875, rozs decemberre 114.375.

KINTORNA

Kohn, aki egyik napról a másikra meggazdagodott, előadást tart a fiának, hogy kell viselkednie, ha előkelő társaságba kerül. Hogy kell meghajolnia, hogy kell a hölgyeknek kezét csókolnia, hogy kell beszélgetést kezdenie, hogy kell megcsudálnia a képeket és így tovább.

— Na jó — mondta a fiu — de ha majd leülünk a vacsorához, hogy kell mondanom: menü, vagy menu?

Az öreg Kohn gondolkodni kezd, kínosan vakarja a tarkóját és végül így szól:

— Te nem mondd azt, hogy menü, te nem mondd azt, hogy menu, te csak eszel.

*

— Hova siet, barátom?

— Megyek a munkaügyi hivatalba, meg kell már nézni, hogy van-e valami munka.

— Magának?

— Dehogyan. A feleségemnek!

*

Két nyaraló gyerek megismerkedik a fürdőn.

— Hol van a te bátyád?

— Nincs is bátyám.

— És a nővéred?

— Nincs is nővérem.

— Na hallod! Akkor kivel veszekedsz te otthon?

*

Schwarzot előveszi az anyós és fagatja:

— Te Samu, igaz az, hogy megcsalod a feleségedet?

— Nézze mama — mondja Schwarz — a feleségemmel már csak igazán bizalmas viszonyban vagyok és ezt még neki sem mondom meg.

Légy modern

és választékos. Azt a hajviseletet válaszd, mely összes előnyeidet érvényre juttatja. Minél inkább alkalmazkodik a hajviselet az egyéniséghez, annál több figyelmes és bíráló tekintet irányul felé — annál gondosabban kell ápolni. **Elida hajápolástól** a haj csodásan simulakony, selyemlágú, fényes és diszkrétén illatos lesz. Használjuk már a legközelebbi hajmosáshoz csak a **szódamentes Shampcot**

JUGOSLAVENSKO D. D. GEORG SCHICHT, OSIJEK, «Elida» Oszttály.

Kérek nekem díjmentesen egy eredeti csomag Elida-Hajápolást küldeni. s/v

Név:

Teljes cím:

Kérjük ezen szelvényt kitöltve egy levelezőlapra ragasztani.

ELIDA

NYILTTER

Spitzer Ferenc nevű, többektől leporozott velkikikindai egyén, miután több uriembert ellenem szekundánsnak felkért, de elutasított, tehetetlenségében e lap nyiltteri rovatában körmönfont módon igyekezett elégtételt keresni.

Az ügyet bírói utra terelem s így nevezetnek alkalma lesz, az állítólag kompetens forrásból kikémlt adatait felvonultatni.

Ezzel az ügyet a sajtó hasábjain bezárom.

Frankl Andor
Velika Kikinda

6373

A Subotikai Önálló Iparosok Betegsegélyző Egyesülete értesíti a t. közönséget, hogy az alapszabály módosítása jóváhagyva visszaérkezett, s így tagjai sorába felvehetők az önálló iparosokon kívül kereskedők, polgárok és tisztviselők. Felhívjuk mindazoknak a figyelmét a már harmadik éve fennálló egyesületre, akiknek a szemük előtt lebeg saját és hozzátartozóik egészségének ápolása és gondozása, mert az egyesület rendes tagjai saját és családtagjaik megbetegedése esetén a napi 2 dinár tagsági díj ellenében teljesen ingyenes orvosi (szükség esetén specialista) kezelésben, gyógyszer és kórházi ápolásban részesülnek. Az egyesület rendes kezelő orvosai dr. Hősz Dezső és dr. Balog Ernő, akik az egyesület rendelőjében, VI. Trumbićeva ul. 8. ipartestület épületében naponta rendelkeznek. Tagfelvétel és bővebb felvilágosítás ugyanott az irodában. 2732

A »Sombori Kiházasító és Temetkezési Egyesület«, mely május hó 30-án megalakult, ezuttal hozza egy a tagjainak, valamint az érdeklődőknek tudomására, hogy egyesületünk kifizetéseket csak akkor fog folyósítani, ha a Belügyminiszter urtól az alapszabályok jóváhagyólag visszaérkeznek, amelynek megérkezése a lapok után majd közölve lesz, tehát ezideig senki sem jogosult kifizetésekre.

Az egyesület alapító tagokat felvesz. Egyesületünk 30 dinár esetenkénti díjak befizetése ellenében fizet 20.000 dinárt. Tagokat felvesszünk korhatár különbség nélkül. Vidéki képviselőink a következők: Kemény János vasutigazgatósági tisztviselő Subotica, VI. kör, Stipe Grga ul. 12., Hadnagy Károly fűszerkereskedő IV. kör, Dulićeva ul. 48. Subotica, Arendás István, Narodni Bioskop pénztárnoka Subotica, Georg Meister Pašičevo, ifj. Szöke Vendel Mali-Idjós, Böresök Ferenc áll. főnök Szécsány, Spechar Béla Vojvoda Putnik ul. 27. Pančevo, Kovács Ágoston, Főucca 7. Temerin, Diener Gyula N.-Sad, Graban Gyula Kula, Schumacher Béla St.-Bečeje, Bíró Ilés Vukovar, Törteli József St.-Kanjiža, Bilicki Károly Senta, Mann Ferenc Bezdán, Központi iroda: Voinits István Sombor, Stein i drug, Aleksandrova ul. 6. Subotica, Horváth György hentes, Senta. Stefan Mekler kereskedő, Berak. Vukovar, Toma István, Sokolska ul. 2. Subotica. Bernstein Sándor B.-Petrovoselo, Arendás István Subotica.

Vidéki képviselőket keresünk.

5794

Vezetőség.

AKI JÓT ÉS SZÉPET VESZ
BUTORBAN

az olcsón is vesz, ez a novi-vrbasi

GAYER-féle butorgyárnak az elve

Jöjjön Budapestre!

Budapesti és balatoni fürdők vendégei a magyar vasutakon 50% kedvezményt kapnak.

CONTINENTAL SZÁLLODA

Budapest VII. Dohány-utca 42. (Hungaria-fürdő épületében). — Modern comfort! — Mérsékelt árak!

Dr. GRÜNWALD SZANATORIUMA

BUDAPEST, VII. VILMA-IRÁLYNÉ-UT 15. SZÁM.

LIGET SZANATÓRIUM

Legmodernebb gyógyintézet gyomor, bélbetegék, szív-, vese- és cukorbetegék részére. Vizgyógyintézet, VI. Nagy János (Benzur) utca 47. szám.

Dr. PAJOR

szanatórium és vizgyógyintézet Budapest, VIII., Vas utca 17. szám.

PARK-SZANATÓRIUM

Legtökéletesebb sebészeti gyógyintézet, szülészeti osztály, urológia, hólyag, prostata, vesebetegék kezelése. Röntgen. VI., Aréna-ut 84.

ROYAL-NAGYSZÁLLÓ

VII. Erzsébet körút 45-47. Világnyó és szolid! budapesti és más magyar fürdők látogatói 50 százalék kedvezményt kapnak.

SVÁBHEGYI SZANATÓRIUM

Klimatikus, diétás gyógyintézet bel- és idegbetegék részére. Nap- és légtüdők L. Báró Eötvös ut 12. szám.

SZENT GELLÉRT

Gyógyfürdő és szálloda, Budapest, Legmodernebb berendezés! — Mérsékelt árak!

SZENT MARGITSZIGET

A Duna-folyam gyöngye. 150 holdas park. Nagyszálloda. Szanatórium. Magyarország legmodernebb tüdő- és gyógyintézete. Kénés és szénsavas gyógyfürdők hőszivny, reuma és id-gesség ellen. Thermal strandfürdő.

BALATONFÜRED

Legmodernebb fürdő, a »szívbetegék Mekkája« 5954

ZSÁK

ZSINEG

PONYVA

kender és manilla kévekötő fonalak,
tüztöltő- és cséplőgép tömlők,
ponyvakölcsönző intézet.

Kárpitos kellékek, butorszövet,
afrique, lószőr, pehelytollpótló stb.
Szőnyeg és linoleum nagy választékban
ENGROSS, EN DETAIL.

Weitzentfeld és Társa Subotica

Detail Városi bérpalota. — Telefon 192.
Engross Wilsonova ulica 7. — Telefon 190.

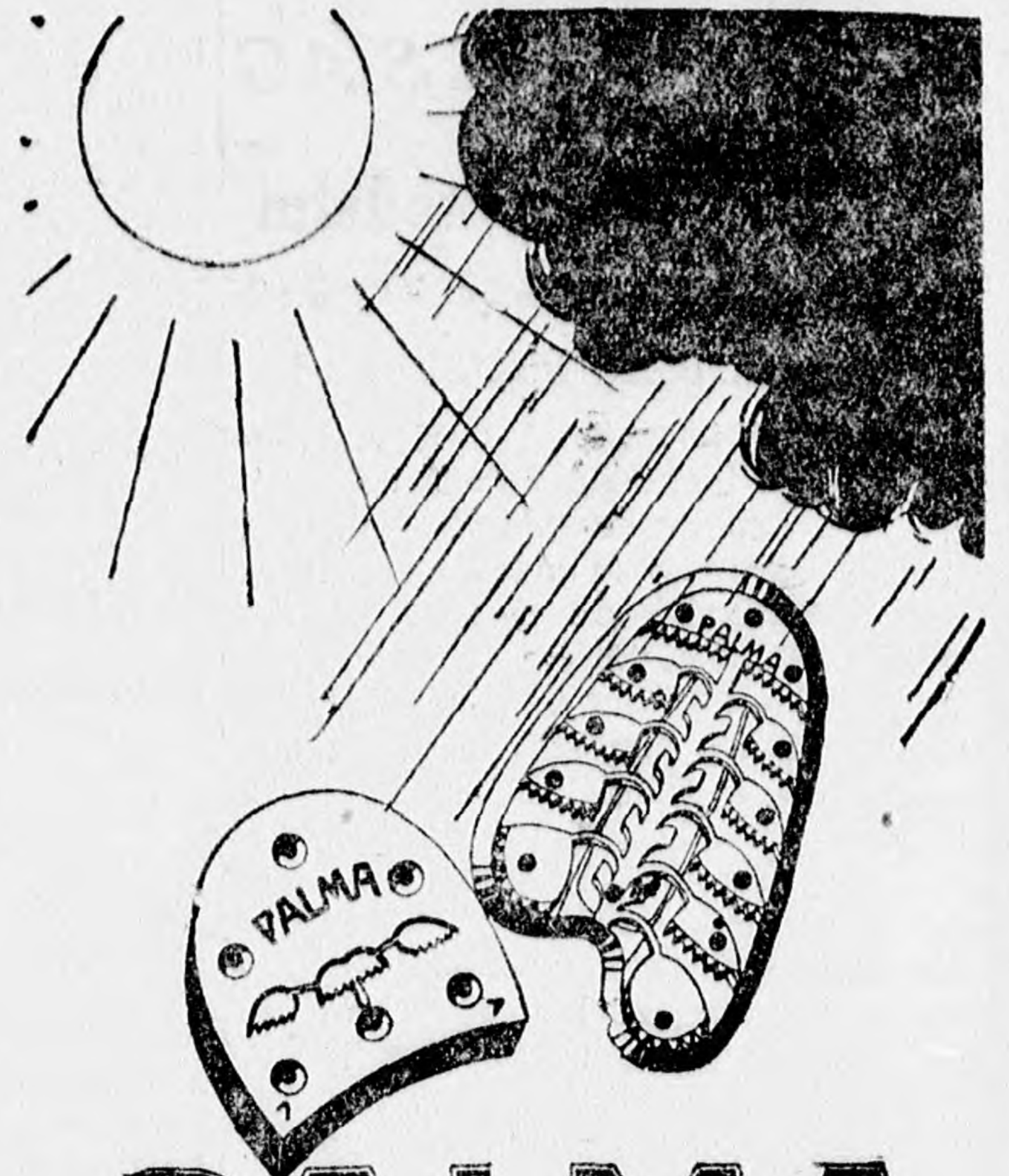
A SUBOTICAI „NÉPKÖR“

1926. évi július hó 25-én, a kör dísztermében

ANNABÁLAT

rendez

Belépődíj személyenként 15 dinár 2731

PALMA

Gummitalp és gummisarok

Rossz időben egyáltalán nem luxus, ha „Palma“-t hord cipőjén, jó időben a szandálján, mert a járás ezzel kellemes és ruganyos és így minden takarékos és praktikus gondolkodó embernek szüksége van erre. Miért? Mert tartósabb és olcsóbb, mint a bőr.

Tegyen kísérletet és gyorsan arra a meggyőződésre jut, hogy nem is szabad „Palma“ nélkül felvennie cipőjét.

KERESÜNK MEGVÉTELRE

egy használt, jókában levő 80-90 négyzetméteres

KAZÁNT, valamint egy 50 HP. stabil GŐZGÉPET

EXPORT TRGOVINA SA HRANOM D. D.

VELIKIBESCKREK

6288

„DAMA“ FEHÉRNEMÜSZALÓN

A legújabb szabásu
ingbugyik, hálóin-
gek, kombinék, ho-
zott vagy saját
anyagból tflazsur-
ral, ptypoennel stb.

Tolstojeva (Ódor) ul. 21. sz. alatt

Akar-e 20 dinárért háztulajdonos lenni?

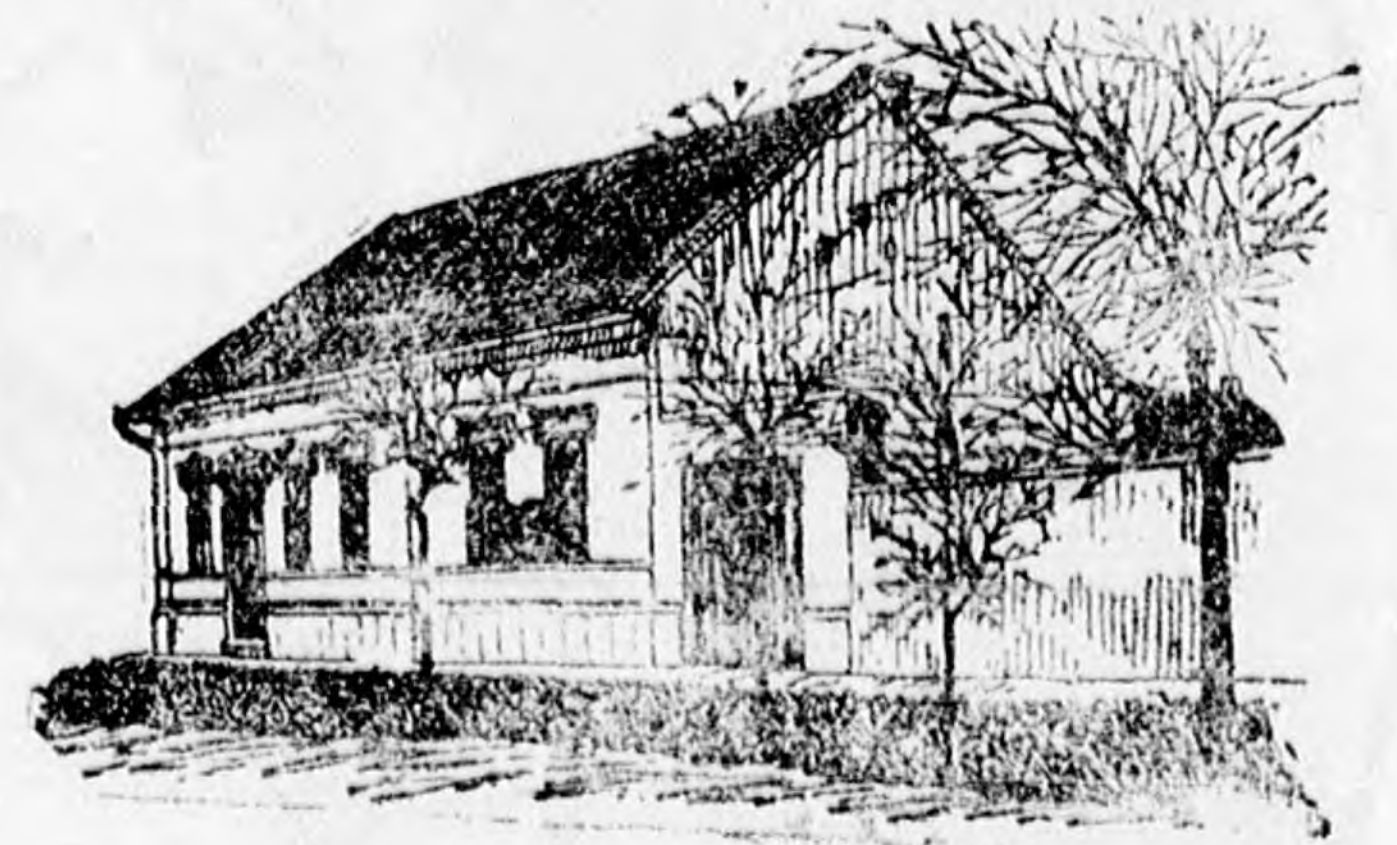
I. nyeremény

Huzás feltétlenül szeptember 25-én
Egy sorsjegy ára 20 dinár

II. nyeremény

Ez a három ház a sombori Rokkantsorsjegy
nyereménye. Ezenkívül 225 értékű tárgy

III. nyeremény

Huzási jegyzéket az újságokban - közzétesszük
Kapható mindenütt

Képviselőket és elárusítókat magas jutalék mellett felvesszünk. Írásbeli ajánlatokat Rokkant-Egylet Sorsjegyzosztálya Szubotica, postafiók 43 címre.

FELLENDÜL AZ ÜZLETE

ha csinos és izléses levélpapíron levelez!

Hogy a kisiparosok és kiskereskedők számára is megkönnyítsük, hogy olcsón szép és tetszetős nyomtatványokhoz jussanak, előnyárakat szabtuk meg kisiparosok és kiskereskedők számára.

Szállítunk

500 drbnagy levélpapírt, 500 finom borítékot
összesen 180 dinárért

és 1000 számlát 100 dinárért
összesen 280 dinárért.

Olcsóbb mint ha cégjelzés nélküli papíron levelez
Olcsóbb mint ha papirszeletekre írja a számláit
Minden nyomtatványt két vagy kívánatra három nyelven készítünk. — A szöveget mi lefordítjuk.

Jó papír. — Izléses kivitel.

Vidékre a megrendelés napján elküldjük a nyomtatványt.

Szállítás utánvétel mellett.

MINERVA NYOMDA SUBOTICA

Jótállás a biztos eredményért!!

REITTER OSZKÁR találmánya

PATKÁNIN

Törv. véd.

PATKÁNYIRTÓSZER

Egy doboz ára 15 dinár

Megrendelhető:

Patkánygyár (Torontál Agrárbank RT.) - Vel.-Beckerek.

Vizonteladók:

- Szabotica Herzl drogeria
 - Kurtos Mihos vegyeskereskedés
 - Ada W. If Soma vegye kereskedés
 - Arač (Torontál) Veselinov gyógyszerár
 - Bajmok Baiassa Bertalan
 - Beltinci Ebenspanger Jean vegyeskereskedés
 - Bač-Petrovošelo Kolofon Károly gyógyszerár
 - Gantavir Krausz Mór vegyeskereskedés
 - Crvenka Schumacher Zoltán gyógyszerár
 - Galgony Toth Lajos vegyeskereskedés
 - Novisad Dimović N. főler kat
 - Kosta Živojnovics drogeria
 - Mašić gyógyszerár
 - Lukács Zsigmond drogeria
 - Nakovo (Banat) Bárány Lajos gyógyszerár
 - Szombor Fehér drogeria
 - Senta Bánffy Gyula gyógyszerár
 - Glücksthal Zoltán gyógyszerár
 - Jovanovits Vojislav gyóg s.ertár
 - St.-Kaniža Domokos János gyógyszerár
 - Stara-Moravica Facsar Albert vegyeskereskedés
 - Veliki-Bečkerak Kovács drogeria.
 - Vinkovci Eisenstädter Adolf vegyeskereskedés
 - Vršac Florián G. és Fiai vaskereskedés
- Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.
Írtásokat felelősséggel vállalunk. 1045

Budapesti uricsalád elvéallal a jövő tanévre 2-3 középiskolai tanulót

teljes ellátásra. Egészséges gyönyörű lakás a városliget közvetlen közelében. Német, angol, francia, olasz nyelvtanítás. — Családi felügyelet. Címmel a kiadóhivatal szolgál.

6233

Utánzatoktól

ővökodjunk

Valódi francia

LION NOIR CIPŐKRÉM

Főraktár:

Kaufmann Hermann bőrkereskedőnél
Subotica, új helyiség volt „Narod” kávéház helyén
Nagy raktár
mindennemű butor bőrökben

1893

Az 1925-ös párisi világkiállításon
kitüntetett

BUTORMINTÁK

és egyszerűbb butorok olcsó, de csak el őrendű kivitelben
Gayer Károly és Pál szakészertő vezetése mellett

Gayer Jakab butorgyárában Novi-Vrbas
készülnek
KÖZVETLEN ÜZLETI ÖSSZEKÖTTETÉS PÁRISSAL

5519

HALLOTTA Ön már, hogy UJ BÜFFÉ ÉS SÖRCSARNOK

a HIRLAP volt szerkesztősége helyén, ahol minden időben hideg ételek és jégbe hűtött italok kaphatók.

DANICA PENZIO STARIBEČEJ

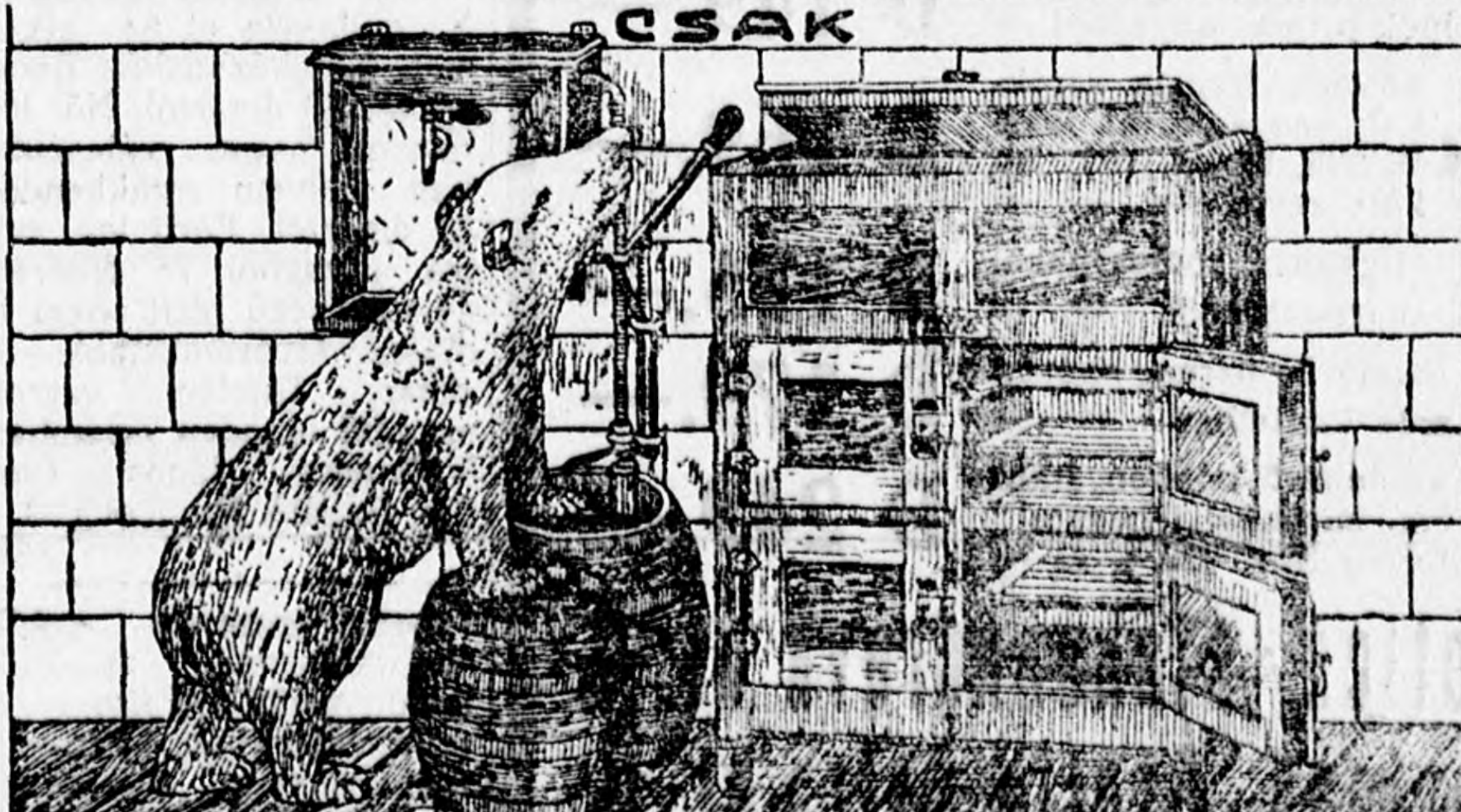
Értesitem a t. utazó és fürdő közönséget, hogy a Staribecsei Danica Penzio vezetését a mai napon átvettem. Utazóknak és fürdővendégeknek: egy egyágyas szoba 25 dinár, egy kétágyas szoba 35 dinár.

Szolid árak! — Pontos kiszolgálás!

MARKÓ GEIRINGER üzletvezető

6305

VIGYÁZAT JÉGSZEKRÉNYVÁSÁRLÓK!
25% JÉGMEGTAKARÍTÁS! JÓLVANNAK IZOLÁLVA!
ELSŐRENDŰ KIVITEL! KERJEN ÁRJEGYZÉKET.
CSAK

BRACIA GOLDNER
JÉGSZEKRÉNY, FABUTOR ÉS REZARUGYAR
SUBOTICA.
FELIRATTAL VÁSÁROLJON JÉGSZEKRÉNYT.

Veszünk

jó karban levő

„Indrich” darálót

Eladunk

jutányos áron használt
cca 15 HP

„Nlymax” nyersolaj motort

Braca O'ner Novisad

6118

Nea-Crem

legmegbiznatóbb
arc- és kézápoló

KORONA GYÓGYSZERTÁR
VÁROSHÁZA
SUBOTICA

3551

Szabász

azonnali belépésre felvétel. Ajánlat küldendő a „BEGA” hirdetőirodához, Veliki-Bečkerak, a főpostával szemben.

6157

Eladó

urasági villa

elköltözés miatt. Feltétlenül elsőrangú igényt elégít ki, 10 szoba. Vízvezeték. Félholdas telek. BEGA hirdető és közvetítő V.-Bečkerak, főpostával szemben.

6180

FIGYELEM!

Templom-, szobafestést és mázolást, valamint színház- és mozibereendezéseket a legmagasabb igényeknek megfelelően a legolcsóbban végzi HORVÁTH ALMÁSI JÓZSEF Subotica, Skolus Viator ulica 75.

524

Előnyömdát

legújabb rajzokkal felszerelve

olcsón szállít

Bleier Márk

I. Jugosl. Előnyömda Berendezési Gyára

— SENTA —

10

GAZDÁK és MINDAZOK,

akik szivesen isznak hideg vizet

MOHÁCSI KORSÓBÓL

kérjenek azt minden kereskedésben. Kereskedők forduljanak ímet árajánlatért

L. VUČKOVIĆ-HOZ
NOVISAD 6116

Olcsó fogászat

minden hétfő, szerda és pénteken d. e. 8-10-ig, d. u. 1-2 és 6-7-ig Subotican

Jelačićeva ul. 1., I. emelet Karadjordjev trg sarkán Jurič kilitérel szemben

22 karátos aranykorona 200 D. Double korona 100 dinár Fehér fog 50 dinár Foghuzás 20 dinár

Cséplőgép eladás.

Gépészem váratlan betegsége miatt azonnal eladom cséplőgarnitúrát. A gép kazánja 8 HP. Clayton-Schittewort, a cséplőszekrény 48 colos Hoffher és Schrantz gyártmány. RAKICS LÁZÁR földbírtokos Bácska-Palánka 6157

Könyvelésben és az összes egyéb irodai munkálatokban jártas

perfekt

magyar-német levelező

állást keres. Szives megkeresések 6322. szám alatt a kiadóhivatalba küldendők

ELŐNYÖMDÁT

MÓDERNŰL

FELSZERELVE

legolcsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL

SABLONGYÁRA SENTA 257

ALKALMIVETEL! PAPANLANT

kiárusítok 300 darab dupla klotl paplan, legjobb minőségű 1-10 dinár. Egyik oldal finom klotl, a másik oldal jó vagy sifen a 100 dinár

ASC THER SIMON BACKO-PETROVOSELO

Speciális órajavitásokat legszakoskerésben végez

Krekus

óra specialista

Subotica

Gyümölcsplac 4 Aranyú vesek során

Elektromotor AEG Union

forgóáramu, 1500/30 típus, 50 per, 220 Volt, állandó Kw 32., valamint Lukoricamorzsóló „CASALI II” Hofherr Schrantz egy vagon óránkénti teljesítménnyel eladó

GROSJEAN GÓZMALOM PANČEVO

Egy elsőrendűen berendezett malom

napi 100 méter kapacitással, Szerbiában a Paraćin—uzice vasutvonal mentén, saját villanyteleppel és az összes mellékhelyiségekkel, kitűnő buzatermőföldek melletti jutányosan eladó

Érdeklődéseket Schmolka hirdetőiroda Novisad Futoški put 2. továbbit „MALOMELADÁS” jellege alatt.

6346

KORZÓ MOZI
Hétfő—szerda
Paramount film!
Premier!
Mary Prevost Monty Bleu
népszerű amerikai művész-
pár vidám színjátéka
Az apja lánya

LIFKA MOZI
Hétfő—szerda
Ujdonság! Ujdonság!
SILVER KING
világhírű csodaparipa FRED
THOMSON ellenállhatatlan
lovashívón mindenkit
érdeklő ujdonsága
POKOLLOVAS
Kalandos vigjáték a Pekete-
hegyek országából, ahol Silver
King, a csodaparipa minden
segítség nélkül egy legyezőből
felüvi az indián törzsfőnököt, ki
elrabolta Fred Thomson meny-
asszonyát

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó
hátterezesen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din.
Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk
Kérdezőkódokhoz válaszdíj megfizetésével.

Fogtechnikust perferket
keresek Dent. Schäffer
Géza Subotica. 6388

Pálinkalozók! Barack és
gyümölcsalékát keresek
megvételre. — Andrija
Svarc, Zentai-ut 17. 6166

Fraülein der deutschen
u. serbischen Sprache
in Wart u. Schrift möch-
tig, welches auch zum
Nähen Versteht, wird zu
7 jährigen Mädchen ge-
sucht. Offert erbeten s.
Photographie unter »Ida
Berger« Wolf-traffic. Vel.
Kikinda. 6360

Eladó szabadkézből egy
magánház és azonnal be-
költözhető. I. Skotus Via-
tora 49. 6228

Csónak
meghajtására használható
kevésbé használt egy drb
Ford motor és egy drb
35—40 HP. Daimler motor
olcsón eladó. Megtekinthető
Földvári Bélánál Stari-
Bečejen. 4724

Nyersolaj
ma a legjobb üzemanyag!
Ford autók és Fordson
traktor tulajdonosok
alakítsák át autójukat vagy
traktorjukat nyersolajüzemre
a nálam vásárolt
nyersolaj karburátorral
Földvári Béla Staribecej

Magános zsidónó, ki a
háztartás minden ágában
jártas, elmenne házveze-
tőnének, gazdasszonyának,
esetleg pusztára. Levelek
a kiadóba »40« jellegre
kéretnek. 6361

KÜLÖNFÉLE
Fényképészeti műterem,
teljesen felszerelve, nagy-
közönségben bére adó. —
Cim a kiadóban. 6301

Nem létezik
szepő, májfolt, pattanás
és más szépségzhibák, ha
a »Pompadour«-szalonban
(Városháza-épület) apol-
tatja magát. Női fodrászat
elsősorú férfi munkaezők
által, hajfestés, Innetoval,
manikűr, Haiszál, szem-
ölcs végleges eltávolitá-
sa és sovánvítás villany-
nyal.

VÉTEL-ELADÁS
Kifogástalan állapotban
levő Ford-autó hatvan
métermázsza buzáért el-
adó. Cim: Herédi József
sofför, Sztarakanizsa. 6286

Cipőkülönlegességek
mérték szerint elsőrendű
anyagból olcsó árban készülnek
PETRÓ-nál
Paja Kujundžićeva ulica 4., az
Uri kaszinóval szemben!

Fával égetett tiszta hő-
hő mérés vagontételben
legolcsóbb áron kapható.
Krečana, Dali. 6321

Nemzetközi Tudakozó Iro-
da Subotica, Kralja Alek-
sandra ulica 9. Utlevelek
konzuli láttaozását leg-
olcsóbban végzi, konzuli
illetékeken kívül 30 di-
nár díért. Beküldés posta
után. 6071

Olcsó pálnka kapható
az aratásra Franknál
Wilsonova ulica 22. sz. a.
és pedig literenként 20
fokos törköly 28 dinár-
ért, 18 fokos törköly 23
dinárért, fehér vagy sil-
lerbor 5 dinár, palacksör
3 dinár. 5842

Ne mulassa el az alkalmat.
Női kiegészítők finom
bőrből 30 dinártól. Női ha-
risnyák nagy választék-
ban. Selvem nyakkendő
28 dinártól. Férfi ing, pri-
ma anyagból 75 dinártól.
Jó minőségű férfi zokni 15
dinár. Gyermekecipők 30
dinár. Duplán varrott
szandál minden számban.
Vujkovic János (volt
Kis Bazar) Rudičeva 3. 5883

Lószőr, tenzerit, grádl,
butorszővetek, zsinórok,
mindennemű kárpitos- és
szőnyeganyagok nagyban
és kicsinyben. Kérem in-
gyenmintákat! Trgovinsko
d. d. Zagreb, Ilica 45. 5700

OLIVÉR EKÉK
a Fordson traktor egyetlen bevált akcióje, két és háromvas
azonnal kapható
KLEIN GÉZA és FIAI
autor. Fordügynökség

Elsőrendű diétás és finom
házikoszt kapható. Zmaj
Jovin trg 3. Telefon 363.
5350

Keresek megvételre ke-
veset használt, négy-
ülékes autót. Vadócz Ká-
rolv Bačka-Topola. 6375

Olcsó patent befőttes
üvegek kaphatók Kovács
üvegesnél (Edény-piac).
6387

Egy szoba-konyhás la-
kás csekély lelépéssel át-
adó és azonnal átvehető.
Stipe Grgića ul. 43. 6371

Üzlethelyiség a beltéren
augusztus 1-re kiadó. Cim
a kiadóban. 6386

CITROM
»verdele« frissen érke-
zett nagyban és kicsiny-
ben kapható. Hercegi
Pašičeva ul. br. 2. 6385

SENTÁN
a »Bácsamegyei Napló«
részére hirdetések ár-
szabály szerint fiókkiadó-
hivatalunk

PÁLINKAFŐZŐ ÜSTÖKET
tartok raktáron, elvállalok
rendeléseket, javításokat
pontosan és gyorsan esz-
közlök. Aladár Péntes
rézműves, Sombor, Jakšić
ul. 16. 3955

MOLNÁR SZ. VINCE
könyvkereskedése vesz fel
Többszöri hirdetésnél
érdeklőzve! 1244

Női fodrász
aki pabí-frizurát jól vag és
ondóllá, azonnal felvétetik.
Fix fizetés
2000 dinár
és százalék vagy feleben
M. Kecić, Vel. Bečkerek. 6259

Sentán csordakut dűlőben
Burány tanváia mellett,
két tánc föld eladó. Ber-
gel Jakab. 6376

SZARDINIA, RINGLI
tisztított szardella olajban v. sóslében
Oroszhallegolcsóbbankapható
Nagyban! Kicsinyben!
GINGOLD HALÜZLET SUBOTICA Telefon
4-25 sz.
A FŐPOSTA UTCÁJÁBAN

**KINTLEVŐSÉGEI
BEHAJTÁSÁRA**
SZÁLLITUNK CÉGNYOMÁSSAL ELLATOTT
FELSZÓLÍTÓLEVELEKET
SZERB-CIRIL, HORVÁT, MAGYAR ÉS
NÉMET NYELVEN
400 drb (100—100 minden nyelven) Din. 140.—
800 " (200—200 " ") " 200.—
200 drb egy nyelven — — " 60.—
500 " " " — — " 100.—
1000 " " " — — " 160.—
SZÁLLÍTÁS UTANVÉTEL
MINERVA-NYOMDA R. T.
SUBOTICA

**ELSŐ SUBOTICAI
PAPIRZACSKÓGYÁR**
F. BEDŐ SUBOTICA ŠENOJE UL. 19.
TELEFON 436.
Ajánlja minőség és ár tekintetében első-
rendű és versenyképes papirzacskóit.
Kérjen mintát és árajánlatot.

LEVELEZÉS
Hölgyeim! Kellemes, csi-
nos, nyulánk, fess, fiatal
asszonynak gondozó ba-
rátia lenne egy 42 éves,
fess, magános, tekinté-
lyes ur. Részletes, fény-
képes, szolid nők ajánla-
tait »Teljes diszkréció«
jellegre a kiadóhivatal to-
vábbit. 6378

Ford luxus kocsi
nyersolaj üzemmel
keveset használt
olcsón eladó
Földvári Béla
Staribecej

FOGLALKOZÁS
Izraelita idősebb asszony
állást keres jobb háznál,
mint szakácsné, vagy
háztartási segítségül. Cim
a kiadóban. 6389

Deutsches Fraülein, wo-
möglich mit Kenntnisse der
kroat. Sprache, welches
in den leichten häus-
lichen Arbeiten behilflich
wäre, wird zum 3 jährigen
Kinde mit 1 August
gesucht. Adresse Sombor-
ski put 3. 6370

Raktárnoki, pénztárnoki,
üggyévi-írnoki, gazdasági
felügyelői, vagy bármí-
lyen más hasonló állást
keres volt községi tiszt-
viselő. Beszél tökéletesen
szerbül, németül, románul
és magyarul. Ajánlato-
kat »Szorgalmas« jellegre
a kiadó továbbit. 6374

Borbélysegéd jó munkás
Suboticán állást keres. —
Cim a kiadóban. 6384

Keresek szeptemberre
okl. tanítónőt kis lányom
mellé, elemi magántani-
tásra, teljes ellátással.
Magyar, német nyelv fel-
tétlen szükséges, szerb is
kívánatos. — Kosmetika.
Sombor. 6377

NYÁRI OCCASIO KIÁRUSÍTÁS!

Gyermek félcipők és spangnis cipők — — D 79.—
női spangnis vászoncipők — — — — —
Női barna magas és félcipők, lakk és barna box
spangnis leányka félcipők és cipők — — — — D 119.—
strapacipők gyermekeknek és leánykáknak
Férfi magas és félcipők különböző nagyságban,
női magas és félcipők prima anyagból — — — — D 149.—
Spangnis cipők nőknek, francia sarok-
kal, hegyes órral, lakk D. 229, barna 199, fe-
kete sevro — — — — — D 169.—
Ugyanaz bőrsarokkal
barna bőrből — — — — — D 175.—
Munkás cipők fekete és barna, nagyon
erős kivitelben — — — — — D 179.—
Modern spangnis cipők különböző színben, fran-
cia sarokkal, hegyes
forma Din. 229.— és — — — — — D 249.—

6353
„HUMANIK“ Subotica, Aleksandrova ul. 7.
Dušan Nastić Novisad, Kralja Petra ul. 11.